CARTIER POPULAR

NICOLAE DABIJA

Reparatorul de vise

Antologie de versuri

CARTIER book

NICOLAE DABIJA

REPARATORUL DE VISE

Nicolae DABIJA s-a născut la 15 iulie 1948 în satul Codreni, raionul Cimișlia, Republica Moldova. Autor a peste 80 de volume de poezie, proză, eseuri.

Generația șaptezecistă de scriitori basarabeni poată numele cărții sale de debut: *Ochiul al treilea* (1975). Alte titluri: *Apă neîncepută* (1980), *Zugravul anonim* (1985), *Aripă sub cămașă* (1989), *Mierla domesticită* (1992), *Dreptul la eroare* (1993), *Fotograful de fulgere* (1998), *Maraton printre gloanțe* (2008), *Psalmi de dragoste* (2014) ș.a. Romanul *Tema pentru acasă* (2009) a ajuns la cea de a opta ediție, cu peste 60000 de exemplare vândute, fiind tradus în mai multe limbi.

Laureat a numeroase premii, naționale și internaționale: Premiul Național al Republicii Moldova (1988, 2011), Marele Premiu „Nichita Stănescu” (1992, România), Marele Premiu „Lucian Blaga” (1993, România), Premiul pentru Poezie „Mihai Eminescu” al Academiei Române (1995), Marele Premiu „Sfântul Gheorghe” al Festivalului Internațional de Poezie de la Uzdin (Serbia) (2006), Premiul Italia-2013 pentru Cultură (2013), Marele Premiu al Festivalului Internațional de Poezie de la Trieste (Italia, 2014), Premiul „G. Leopardi” al Centrului Mondial al Poeziei (Recanatti, Italia, 2015), Premiul Internațional de Poezie „Umberto Mastroiani” (Fantana i Liri, Italia, 2015), Premiul „Sceptrul Poeziei” acordat de Uniunea Scriitorilor din Macedonia (2015) ș.a.

Din 1986, este redactor-șef al săptămânalului „Literatura și Arta” al Uniunii Scriitorilor, președinte al Asociației Oamenilor de Știință, Cultură și Artă, membru al Academiei de Științe a Republicii Moldova și membru de onoare al Academiei Române.

„Personalitate complexă a literaturii românești din Basarabia (și nu numai), poet în vocația lui fundamentală, publicist formator de conștiință națională, povestitor și romancier de succes, eseist și creator de reviste de prim-plan, grafician romantic și orator de profundă rezonanță comunicativă, caracter dârz și cunoscător al tainelor limbii române, membru de onoare al Academiei Române, tradus în vreo douăzeci de limbi, Nicolae Dabija este cel mai autentic moștenitor al testamentului spiritual și național lăsat de Grigore Vieru.”

Theodor CODREANU

CARTIER
Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel./fax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
Cartier Roman LLC, Fort Lauderdale, SUA. E-mail: usa@cartier.md
Suport juridic: Efrim, Roșca și Asociații
www.cartier.md

Cărțile Cartier *pot fi procurate pe shop.cartier.md și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.*
Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks, Barnes & Noble și www.cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER
Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.
E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00.
E-mail: librariadinhol@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ
CODEX 2000, Str. Toamnei nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România
Tel./fax: (021) 210 80 51
E-mail: romania@cartier.md
www.cartier.md
Taxele poștale sunt suportate de editură. Plata se face ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Cartier Popular* este coordonată de Gheorghe Erizanu
Editor: Gheorghe Erizanu
Lector: Em. Galaicu-Păun
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Mircea Cojocaru
Prepress: Editura Cartier

Nicolae Dabija
REPARATORUL DE VISE
Ediția a II-a, ebook, decembrie 2017

© 2016, Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Dabija, Nicolae.
Reparatorul de vise: Antologie de versuri / Nicolae Dabija; cop.: Vitalie Coroban. –
Ed. a 2-a. – Chișinău: Cartier, 2016. – 231 p.
E-book.
1 disc optic electronic (CD-ROM): sd., col.; în container, 13 x 13cm.
Cerințe sistem: Windows 98/2000/XP, 64 Mb hard, E-Pub.
ISBN 978-9975-86-134-2.
821.135.1(478)-1
D 11

Nicolae DABIJA

Reparatorul de vise

Antologie de versuri

CARTIER book

Ochiul al treilea

(1975)

Ochiul al treilea

Îmi vine din ce în ce mai greu
să deosebesc primăvara de rai,
lacrimile de stropi —
amețitor, amețitor se-nevârt în jurul meu
lucrurile văzute cu al treilea ochi.

Tot mai greu mi-i,
nu pot distinge
urzica pictată — de urzică,
în ea văd o minge-n altă minge
și mingea cea mai mare e-n mingea cea
mai mică.

Plouă cu semințe, fără puteri
le măturăm și le ardem, pe câmpul arat…
Dar ce-am văzut cu ochiu-al-treilea ieri
va fi doar mâine cu adevărat.

Ierbile, munții ne seamănă nouă,
norii, frunzele — la fel;
e parcă pace, parcă plouă
în viitorul spionat de el.

Toate lucrurile făcute cu ochii închiși
le duc la capăt cu el; un corb
bătrân, îl văd tânăr peste caiși
cu ochiul acesta, ochiul al treilea, care nu-i orb…

De la un timp, din ce în ce mi-e mai greu
să deosebesc realul de vis, ceara din lună
de ceara din plopi –
amețitor, amețitor se-nevârt în jurul meu
lucrurile văzute cu al treilea ochi.

Aceste peisaje ale sufletului

1

Toate aceste poezii nu-s decât
peisaje ale sufletului,
decât lumina ce-o-mprăștie fructul,
că vezi să-ți scrii în preajma lui poezia,
un peisaj al sufletului:
patria, alt peisaj: dragostea,
disperarea, primăvara, copilăria – aceste peisaje
ale sufletului,
prin care noi trecem, mirându-ne: priviți – munții, norii,
păsările, frunzele, ne seamănă nouă…

2

Acestor peisaje ale sufletului
eu le sunt fidel caligraf…
Toate lucrurile au câte-o aură
de praf, de propriul praf…

Grădini de lumini și de umbre –
pe fiece foaie de var:
dar cel ce a scris acea poezie
nici nu a citit-o măcar.

Despre-un câmp, despre-o mare lutie,
pe care-o trecui și eu, mai-nainte –
oh, o mare atât de mică,
încât nici n-o poți ține minte.

Prin acele însingurate peisaje,
prin care, de-un secol, eu sânger,
cine citește în voce poemul,
scris cu-o pană de înger?…

Aceste sunete, aceste cuvinte,
pe furiș, cu urechea trăgeți-le,
ele se pierd rostite zadarnic
ca trase-n întuneric săgețile.

Azi, la nuntirea semințelor,
de cele ce spun – mă-nespăimânt;
umbra ploii trece pe câmp –
ca o sudoare de sfânt.

Noi vom plăti mai scump decât alții
fiece flirt, fiece iubire,
fiece virgulă, fiece vis
care n-a devenit amintire.

Poemul: e-o taină, e ca un secret,
din care nimeni nimic n-a aflat –
cine-și spune numele
cade-n anonimat.

De ce-asculți, ții ochii închiși,
parc-ai înota pe sub apă,
parcă nu ai putea dezlipi
ochiul lipit de pleoapă.

Va fi o zi, va veni o zi… –
un soare din an, adevărat,

simți cum te cearcă, mai des,
ca un vers neterminat… –

când în orice gazetă,
ce-o vei deschide la întâmplare,
vei da de-acest poem tipărit,
de sus până jos cu literă mare.

Dansezi pe sângele propriu, dansezi
ca să meriți pâinea și sarea,
când frunzele toamna,
luate de vânt, acoperă marea.

Poate: spaima de a tăcea,
poate frica de a scrie…?
Poemul,
cum se-mprăștie abia atins,
ca de pe floare polenul.

Să sune literele așa,
când le vei spune frumoaselor,
de parcă ți-ar curge grâu
prin măduva oaselor.

Să se audă cuvintele sfânt…
Rănile să ți le legi cu bandaje
de iarbă, în acele clare
ale sufletului eterne peisaje.

3

…Fiu mai bătrân decât tatăl său,
prin acele peisaje alergând
după o pasăre care
e dusă de vânt,

prin văzduh, răsturnându-se,
cu aripa verde –
minune ce arde
ochiul celui ce-o vede.

4

Noi, zic păsările, zburăm atât de iute,
că oamenii nici nu știu că noi existăm
și cântecul cu mult în urma noastră s-aude –
câte-odată cu-o zi, câte-odată c-un an.

Prin acele peisaje ale sufletului
cum zburăm, simțim dintr-o dată
un auz uriaș
care ne absoarbe cu tot cu cântec.

5

În acest poem, în acest peisaj al sufletului,
mă uit pierdut în părți,
ca și cum aș sta într-un cor să cânt
și nu știu cuvintele.

6

Aceste refrene ale sufletului
despre care vorbesc la fiece pagină:
lacrima prin care îmi privesc întâmplările,

lumina și bezna, pasărea zburând cu-o singură aripă,
iubita pe care am urmărit-o de departe, zile-n șir,
că știu exact ce face ea acum,
sertarele pe care le deschid înfrunzite: refrene, clare refrene,
repetate de două-trei ori într-un vers…
Astfel: fabula frumoasă susține cuvintele moarte;
(aceasta-i o poezie pe care nu trebuie
s-o scrii ca s-o citești,
cuvintele căreia sunt ca niște oștiri învinse,
ele trec dintr-o parte în alta a poeziei
și știu că n-au aici niciun rol);
ziceam, în fiecare rând:
treci peste nor, de-al treilea ochi doar urmărită,
pasăre tu – acoperiș al lumii…
…Îmi povestesc poemul ca și cum aș vorbi
despre dâra ce-o lasă în aer o pasăre,
ca și cum aș descrie pe-o sută de pagini
un câmp de zăpadă
în care privirea nu are de ce se lovi;
poezia e o bucuroasă tristețe,
ea poate fi făcută doar anonim,
e ca un cântec pe care nu-l auzi
din cauza liniștii…
După fiece cuvânt al cântecului revine refrenul:
lumina foșnește ca grâul,
trece printre semănători, peste șes, neștiut,
un sfânt care-și poartă
aura sub pălărie,
se surpă lumina, odihnitoare, pe pruni,
florile ne miroase pe noi –

în acele materne, fără de moarte,
peisaje ale sufletului.

7

Poeți din toate țările, uniți-vă!
să scriem toți o poezie, una…
Poeții vor dispărea: într-o zi,
când poezia va fi făcută de toți.

…Mireasma unei flori pictate
mă va-mbăta, mă va adormi, Doamne!
Voi auzi, și după moarte, lanurile
de iarbă, care foșnesc în poeme…

8

Acele peisaje ale sufletului.
Eterne. Iubito – e primăvară!
Sămânța stă pe masă,
nesfârșirea ei începe în afară.

Lumina e luată de vânt,
peste câmpiile-ntinse din steme.
Nu-s poet, sunt
cel născocit de poeme.

Îndrăgostiți

O ploaie să sfărâme asfalturile,
așteptăm o ploaie să ne răzbune –
peste noapte, pe străzi, să țâșnească
iarba închisă
și noi s-alergăm prin ea, dând de vulpi,
strecurate, nebune.

Să-nemugurească ușile, să sloboadă lăstari:
dimineața, oamenii să deschidă-nfrunzită fereastra –
mirați, fericiți, buimăciți să iasă în stradă…

Am scris, mai demult, versuri lungi despre asta.

Eseu

1

Să pictezi sudoarea de pe corpul dansatoarelor,
să scrii ca psalmistul din vremi prea uitate
un poem întreg doar cu litera „a”,
evitând literele celelalte.

Să-ți scrii poeziile toate din nou,
punând în loc de cuvinte fâșii de soare,
iar tu să treci de la cuvânt la cuvânt
ca flacăra de la lumânare la lumânare.

2

I-aș pune un titlu ales,
aș mângâia fiecare cuvânt, fiecare virgulă.
Poezia aceasta eu aș citi-o afară –
la lumina zăpezii.

3

Se pierd, se mută, Doamne, cum,
acele linii, ca într-o ceață adâncă
dincolo de care cuvintele nu mai pot exista,
pe când sensurile continuă încă.

Inexprimată rămâne ideea
și sângele veșnic, fierbintele;
risipă de cuvinte e poezia,
risipă de poezii sunt cuvintele.

4

Poeți care-și scriu poeziile-n săli de lectură
și poeți care și le scriu pe câmpul de luptă
cu propriul sânge: pădurile
cântate de ei înfrunzesc.

Poetul suit pe rug, pe rugul aprins
cu propriile lui cărți mi-l amintesc
eu, care chiar acum
îmi citesc această poezie ca un străin.

5

Să scrii poezii lungi
cu cuvinte puține…
Scriind – să sporești
ale foii lumine!

În oră stau clipele –
f-ă-g-ă-d-u-i-n-ț-e-l-e –
ca-n fructul cel putred
bune semințele.

Abia se mai ține
frunza;
        pe luturi,
doar cu privirea
ai putea să o scuturi.

Se-așterne deasupra
aripa luminii.

Salcâmii, în vânturi,
își scutură spinii.

Luceafărul clar
etern ni-i pe zare.
Iar poezia e:
preasfânt,
văzduhul dintre fruct și floare.

E dâra păsării prin fum,
care începe să se-astupe,
o rază doar, un fir de păr
de care sabia se rupe.

Să sporești, scriind,
și mai mult
ale foii lumine…
Să scrii poezii lungi
cu cuvinte puține!

6

Oh, litere, voi întotdeauna împodobiți
cuvântul,
cum mă arunc în toate părțile, iată,
după o lungă propoziție, în care
toate literele se rostesc odată!

R – împărat al consoanelor… De două ori scriu
această literă – pe nisipuri, în aer,
pe file:

o dată pentru cuvântul „ură”
și-a doua oară pentru cuvântul „iubire”.

7

Privesc lucrurile printr-o lacrimă,
ca printr-o lupă le văd mărite –
iată câmpiile, iată frunzele,
cum îmi par nesfârșite!

De câmpiile acestea, de frunzele acestea
sufletul meu mi se umple;
nu lucrurile întâmplate le cânt,
ci pe cele care-aș fi vrut să se întâmple.

Baladă

Podul pe care-ai trecut fusese o capcană —
Pentru o zidire sfântă îmi trebuia o Ană;
Jivina ce-o dresasem să stea-n cealaltă parte
Ți-a înlesnit intrarea, fricoasă, în cetate.

Și ți-am zidit statura în pietre și săruturi,
Iubita mea, cu părul ca-negălbenite luturi.
Te împăcași, deodată, cu soarta, nefiresc,
Și mă rugai, nebună, mai bine să zidesc.

Apusul își purtase drapelele prin sânge.
În suflet, ca-netr-o apă, și-acuma se răsfrânge.
…Îngenunchez la toate picturile stângace:
Toți îngerii doar ție îți seamănă, și pace!

În templul meu de rime, nu-s decât fals stăpân,
Tu-mi spui, uitată-n pietre, când plec și când rămân…

Azi aș sfărma cetatea și orice amintire:
S-o pot avea-nec-o dată, măcar pentr-o zidire.

Elegie naivă de tot

Cât de mult te-am iubit!
într-o școală,-n ogradă cu romaniță,
în clasa a noua „a”,
pe când erai școlăriță.

Și-atâtea flori în bancă ți-am pus,
intrând dis-de-dimineață în clasă;
pe atunci eu eram ce naiv
și tu erai ce frumoasă!

Tu ai făcut despre mine
să se spună mirat, fericit:
„Priviți-l! Uitați-vă,
băiatul acesta e-nedrăgostit…”

În orașul acela mic
serile le mai știu, negrăite,
și zilele pure – le văd –
ca printr-o lacrimă privite.

Sâmbăta, plecam acasă –
într-un sat de pădure: -n ogrăzi
cresc ierburi sălbatice, vulpi
se strecoară-n amiază pe străzi.

Să te iau de mână, visam,
pe cărări sub iarbă pitite,
unde lumina pictează jderi
și frunzele par nesfârșite.

Să ne pierdem în codrul
fără-nceput, fără sfârșit –
rătăciți să umblăm zile-n șir…
Ce e mult de când te-am iubit!

Nesărutată iubită,
cu părul de iarbă și ochii de fum, –
te-aș mai putea iubi oare astăzi,
cu sufletul meu de acum?!

Dar de frunzele vechi, și de luna –
galben fum peste șes –
de salcâmii aceia, adu-ți aminte,
dacă citești acum acest vers.

Frumusețea

Rănită-i frumusețea, și zidarul
se duce-ncet, fără-a privi-napoi;
nu s-au stricat nici schelele mai noi
și nici nu s-a uscat pe ziduri varul.

Un suflu simte parcă-n el, sfințit,
temându-se c-un ochi a cerceta,
de parcă cu-o privire-ar dărâma
tot ce-a lăsat în urma lui zidit.

Apa neîncepută

(1980)

Livada de piersici

Dimineața, când luceferii sunt grei
de melancoliile humii,
eu umblu printre piersicii mei
ca un istoric printre faptele lumii.

Primăvara devreme, când pomii încă dorm
și pare – zărit din podgorie –
soarele o piersică uitată în pom:
aici îmi fac din banalitate o glorie.

Din felul cum retez cu foarfeca ramul
și-nemoi peria în căldarea cu var
să vărui tulpinile scunde, și-n hramul
livezii aceleia altoiuri prepar…

Din felul cum – pe-acei bulgări săraci –
aprind, ici și colo, focuri cerești,
când ceața cade, peste copaci,
ca o plasă peste bancul de pești…

Și-așez proptele sub crengile grele de floare,
sau adun uscăturile toate, grămadă…
Ascult zumzetul stelelor, seara, și-mi pare
că-aud niște albine trudind în livadă.

Acolo,-ntre dealurile ca niște munți,
stau piersicii în jurul meu
(înrourați și cărunți)
ca-n jurul zeului – ideea de zeu.

Dimineața, când lumina-n temei
se depune în rănile brumei,
eu trec printre piersicii mei
ca un istoric printre-ntâmplările lumii.

Dreptul la eroare

> *„…Nici iaste șagă a scrie ocară vecinică unui neam, căci scrisoarea iaste un lucru vecinic.”*
> Miron Costin

Chiar când de cai târâți îs prin cetate,
când, drept răsplată,-s miruiți
cu fală,
ori sunt bătuți cu vergile la tălpi:
poeții nu au dreptul la greșeală.

Cum iarba n-are dreptul să greșească
și primăvara să nu mai răsară,
cum raza n-are drept să aibă umbră,
sau râul — ca să curgă spre izvoară…

Poeții nu au dreptul la eroare,
cum ei depozitează adevărul,
în jurul lor se-adaugă, lin, veacul:
precum în jurul sâmburelui – mărul.

De ar muri aezii într-o țară —
colo-ar trăi cel mai sărac popor;
o, parcă i s-ar smulge unei flori
mireasma toată c-un aspirator:

graiu-ar părea umil, și adevărul
ar fi ca o armată părăsită
în ploaie și-netuneric, ce așteaptă
de peste tot — să fie încolțită.

Eroarea se plătește scump de tot
și-încă pe loc se-achită fiecare:
doar cei mai fericiți plătesc cu viața,
dar cei mai mulți — cu vecinica uitare.

Când murele minciunii-n redi se coc
și-un munte de trufie suie-n zare –
cum viitorul și-l aduc aminte —
poeții nu au dreptul la eroare.

Profetul mut

…El pare mai degrabă – sub tăcute
și deșelate bolți de iască –
precum un moș ce știe-atât de multe
încât îi este silă să vorbească.

Prin codri-ntinși de brusturi rătăcește –
floarea acestuia de-o coperă nămetul,
el cu burnuzul lui o învelește –
și oamenii l-au botezat Profetul.

I-au zis așa –
‘n batjocură mai mult –
când îl vedeau că vrea să le prezică
de iarnă că-o să vină după toamnă,
de zi că decât anu-ar fi mai mică.

În fel de fel de profeții și semne
citite,-n zori, pe flori de rouruscă –
destinul lui e, Doamne, încâlcit:
ca-n barba unui arhireu o muscă.

Greu este veacul ist să-l porți în cârcă…
Dar șerpii i se gudură înainte
și-albinele în barbă-și depun ceara,
și odihnește limba lui cuvinte.

Sub zările de o tristețe ude
vede-ncâlcite întâmplări și sorți;

popoare viitoare parcă aude,
nerăbdător, cum murmură la porți.

Când fluturii îi scoate la păscut
prin lan de brustur potopit de floare,
lor le vorbește-n graiul lui tăcut
de zumzetul planetelor din zare.

Cum vulpile de-aici de mult s-au dus
spre alte zări de pohte și de sațuri,
pe vechi poteci, pe-acele dealuri, sus
el vântului i-așază lațuri.

Cu ochii-n ceață și cu barba-n iarbă,
odată, zăbovind la orice trunchi,
a fost văzut trecând – printr-o livadă
cu muguri degerați – numa-n genunchi.

El căuta să înțeleagă rostul –
sleit și cu-o sfârșeală-n trup –
acelor muguri, jos împrăștiați,
ca niște albine moarte lângă stup.

Profetul mut – i-au spus cei ce-au văzut
cum face semne largi din loc în loc
și cum înalță ruguri pe coline
și lacrimile-i sfârâie în foc.

…Privea apoi crescând iarba, nebună,
și cum mlădița-n arbor se preschimbă –
dar oamenii vorbeau o altă limbă
și nu-l înțelegeau: ce vrea să spună?!

Izvoarele când dispăreau în lut
ori când în flori otrava se cocea –
el, printre oameni, alerga, pierdut,
și semne disperate le făcea.

Și după ce l-au ascultat odată
și semnele-i le-au dezlegat greșit –
l-au alungat, cu pietre, din cetate
și ca pe-un mincinos l-au canonit.

De-atunci, doar printre brusturi profețește,
fiece tufă pe de rost o știe –
el frunza dogorită-o oblojește,
vânturi de foc când bat dinspre pustie…

…Părea acolo, în acele lanuri
imense și cu fructele de iască,
precum un moș ce știe-atât de multe
încât îi este silă să vorbească.

Ca și cum

Ca și cum ai deschide geamul cu respirarea.
Ca și cum rugul ar plânge cu fum
Și ramul cu floarea.
Ca și cum.

Ca și cum ar ninge cu fluturi
peste ruguri și-acestea s-ar stinge.
Ca și cum n-ai putea să te bucuri
decât atunci când ai plânge.

Ca și cum steaua ce-abia se mai ține
ar evapora marea în care ar cădea.
Ca și cum ți-ar fi dor de mine
abia după ce m-ai uita.

Ca si cum cele bucoavne ar fi
pline cu triste gângănii,
și pe cer, ca și cum, ai citi
urme de reni și de sănii.

Ca și cum zările, toate, ar foșni
și ploaia s-ar umple cu fum.
Ca și cum m-ai iubi,
ca și cum te-aș iubi.

Ca și cum, ca și cum…

Baladă

Trece-un om, prin mazăre,
logodit cu-o pasăre.

Zbor fără-de-trup. Zbor mut.
Dragoste fără cunună.
Cer amestecat cu lut.
Soare-amestecat cu lună.

E păcat? E sărbătoare? —
Iarba, sub pași, face floare!

Fumegă apusu-n nalbă
pentru ei, — neînțeleși.
Luna e (pasare albă)
încâlcită în măceși.

Iar în cerul de nămete
dorul lor urnea planete.

Și de dragostea nebună
și cuminte, la un loc,
încolțea sâmburu-n prună,
roua multă lua foc.

…Iar departe, iar aproape
luna sfârâia pe ape.

Ea era așa frumoasă…

Ea era așa frumoasă,
că se lumina în casă.

Și atât de lin dansa,
c-afară se-nesenina.

Acolo, lângă fereastră,
că-neflorea țărâna-n glastră.

Parcă-avea văzduh în oase:
ora cinci se făcea șase;

pasul ei îl respiram.
O,-necă atuncea nu știam

c-aveam cu noi a purta
mirul cela, seara cea

până dincolo de moarte.
Ori poate și mai departe.

Mi-i teamă de o carte

Mi-i teamă de o carte (o văd ades și-n vis),
pe care aș deschide-o-nfrigurat
și-n paginile ei aș da — deodat' –
de toate versurile ce încă nu le-am scris.

De care sufletul mi-i însă îmbibat:
precum de apă un burete; și solie –
din partea lor — mi-i orice vis curat,
și mi-i devreme ora cea târzie.

Parcă mă văd citind — în acea carte
doar pân' la mijloc orice poezie,
știind ce-i scris, deodată, mai departe,
cum dintr-un rând poemu-ntreg învie.

Și ochii-ar luneca, pustii de gânduri –
ca peste un destin ce se amână –
peste acele, dragi și sfinte, rânduri,
precum transcrise de-o străină mână.

Nescrise foi se vor sălbătici-n sertare;
și în amurguri vechi, cu iz amar,
eu cartea ceea-aș răsfoi-o, arare:
ca osânditul propriul dosar.

Zugravul anonim

(1985)

Poezia

Precum un cerc cu centrul în afara sa,
precum o secundă, în care încape Vecia,
precum un cer născocindu-și propria stea –

p o e z i a .

Testament

Copiii mei, își toarce steaua firul —
cu poezia nu aduni avere:
vă las ca moștenire trandafirul,
lumina lui de pace și durere.

Și spinii, ce văzduhurile ară:
să sângerați de ei,
în veșnicii,
mireasma care-n orice primăvară —
deșteaptă șerpii
îngropați de vii…

Mireasma să i-o smulgi e foarte greu,
nici nu i-o poți căra cu coviltirul,
sau în bucăți s-o-mparți c-un fierăstrău:
vă las ca moștenire trandafirul.

Iar dacă-l veți iubi
cu adevărat —
în veci n-o să vi-l poată răpi nime,
chiar de-i va smulge tufa vreun gealat,
un fir de rădăcină tot rămâne.

Mireasma lui scrie pe vânt poeme.
…Dar când se încâlcește-n rămi zefirul —
tufele scunde ard ca niște steme!

Vă las ca moștenire trandafirul.

Rugă

Rugă de pasăre, sus peste țară,
care se odihnește numai când zboară.
Rugă de pasăre, care
numai cât cântă nu moare.

Rugă de iarbă abia răsărită:
cerul de peste ea să dea în floare.
Rugă de piatră – să fie zidită
în zid de templu, nu de-nechisoare.

Rugă-cântec, rugă-plânset, rugă-blestem
(naivă, credulă, nebună)
de aed care speră cu un poem
c-ar putea face lumea mai bună.

Zugravul anonim

Marilor anonimi ai acestui pământ –
ctitori de frumuseți nepieritoare.

La Căușeni, la Țipova sub piatră,
la Căpriana poate,-n țintirim, –
pe sub Moldova undeva, de veacuri,
doarme, uitat, Zugravul Anonim.

Istoria miroase a vopsele;
zugravii au lăsat de mult pictatul,
dar până astăzi universul încă
de la aceștia-nvață anonimatul…

Eu, prin acele vremi, l-aud sosind –
trasă i-i fața, mută-i este slova –
c-un coviltir de bivoli legănat,
ca să văpsească cerul pe Moldova;

se face piatra mai ușoară, sus,
și lemnul se pătrunde de tării –
Zugravul Anonim, prin cele schituri,
cum înmoldovenește veșnicii…

În strană îi pozează – maici și prunci…
Într-un nebun pândește apostolatul,
și-atât se-necape de tristețea lui,
încât îi zugrăvește și oftatul.

Îmbracă sfinții-n haină de șiac
și sântele le-necalță în opinci…
…E-tii! cum seamănă profetul Luca
cu Lii Nebunul din cătun, de-aici!

Și sfânta Paraschiva cum aduce
cu văduva Domnica, de departe!
…Fiece sat avea profeții săi,
fiece sat – un Dumnezeu aparte.

E gata schitul, vinul fierbe-n vii,
cuvintele-s de-atâtea sensuri grele…
Când clopotele bat la liturghii
și Dumnezeu zâmbește sub vopsele.

Și slava lui a fost ajuns departe.
Din Istanbul sultanu-a auzit
precum că pe-o icoană din Moldova
e chipul lui, de-un ghiaur zugrăvit…

Și-a poruncit să fie-adus naintea-i:
„E drept, ghiaure, că prin iconițe,
mă zugrăvești în Tartar, și îmi faci
pe creștet și-o pereche de cornițe?!”

Și când bogdanu-a dat din cap –
sultanul
a scos, din vechi firmane, caznă nouă:
„Mâzgâlitorului acesta de bisereci –
să i se taie brațele-amândouă!!!”

Mai sângeră amurgu-ndurerat…
Și azi prin sate povestesc părinții
de un zugrav ce, fără mâini, lucra
și pensula o mânuia cu dinții…

…În clipa asta-ndemnu-vă, prieteni –
de scrisa noastră, ce putem să știm?! –
să-l pomenim cu un cuvânt de bine
pe renumitul PICTOR
ANONIM…

Memoriu

„Stimate director general
de la uzina de produs poeme,
scuzați că Vă răpesc din vreme,
eu, al
D-voastră zilier, cu umilință
aș vrea să vă aduc la cunoștință:
nu e de vină poezia
că pe planetă s-a scumpit hârtia,
și nici poeții nu-s de vină
dacă cerneală-i mai puțină,
nu pentru versul lor prelung
pe-alocuri pixuri nu ajung…
Nevindecați de poezie,
îmbolnăviți de veșnicie —
cu ochii la cea mai tânără stea —
noi, sancho-panzii
și don-quijoții,
cei ce sperăm c-un poem c-am putea
să distragem atenția morții,
V-am ruga să eliberați chitanțe
și pentru speranțe.
Mai sunteți, totodată, rugați,
dacă se poate, să confirmați
cu semnătură și ștampilă
că ura e o fală inutilă,
că e nevoie încă de poezie
pe globu-acesta.

Să se știe.
Cu toată dragostea și grija,
al D-voastră,
N. Dabija.”

Lăsați salcâmul

lui Vladimir Beșleagă

Lăsați salcâmul să-neflorească!
Sub el, grăbit, n-aplaudați
când floarea șade să se nască –
căci s-ar putea s-o speriați!
Lăsați salcâmul să-neflorească!

Nici în tulpina-i feciorească
Nu bateți cuie cu pancarde:
„SALCÂMUL A-NFLORIT! TRĂIASCĂ!”
Nici nu-l mutați pe bulevarde –
lăsați salcâmul să-neflorească!

Lăsați să-și facă lucrul său…
Când stau mulțimi să se uimească –
să fii firesc e foarte greu!
Lăsați salcâmul să-neflorească,
lăsați să-și facă lucrul său.

Lăsați să-și ningă floarea-n stele
și crengile să-și vâlvorească,
nu trageți mugurii din ele,
nu-l ghintuiți cu scoabe grele –
lăsați salcâmul să-neflorească!

Mateevici Alexei

La Căinari, peste pădurea de lângă satul unde
am copilărit, s-a născut Alexei Mateevici.
Copil fiind, venisem în câteva rânduri, singur
sau cu colegii de clasă, la Căinari, cu inexplicabila
dorință să-l găsim acasă…

Din satul meu – pân'la Căinari, sfios,
prin codrii de miresme grei,
adesea am făcut drumul pe jos,
ca să te văd, părinte Alexei.

Ca la o spovedanie curată
veneam, dinspre pădurile de tei –
nu te găseam acasă niciodată…
Unde erai, părinte Alexei?!

Vreun moș bătrân, din drum îmi vorovea,
și ochii lui împrăștiau scântei:
„Copile, doar în cărți de-i mai afla
unde-i acum părintele-Alexei…"

…De cum suiam cel deal în vâlvătaie,
sufletul meu, de plinul frumuseții,
se desfăcea cum se desface o păstaie
atinsă de o rază-a dimineții.

Vedeam în vale satul cu castani
pe lângă care, lunecând gonașe,

trec trenurile pline cu țărani
ca să-i deșerte-n marile orașe.

Și casa Ta intra-n pământ mai mult,
cum ceru-o apăsa, în dimineți;
și când băteau din aripi fluturi, mut,
varul cădea, întreg, de pe pereți…

Preot al istui grai împovărat
de doruri, de cântări și de litanii –
în pragul casei Tale, luminat,
și vremile au foșnet de cazanii…

Când desfăceam sub arbori Cartea Ta –
se desfăcea, lin, bolta peste mine:
parcă un zvon de coase se-auzea,
parcă un zumzet, tainic, de albine…

În Carte suferința-i din belșug
și totu-i așteptare milenară:
sămânța ierbii așteptând sub rug –
cum se va stinge el – ea să răsară!

Țărani cu pielea friptă sub suman,
țărance semănând cu Maica noastră,
plângeau de veacuri, fără de alean,
doar s-a deschide-n ceruri o fereastră.

Și graiul era rupt din veșnicie,
așa smerit și plin de umilință:
eram bogați de-atâta sărăcie
și luminați de-atâta suferință!

Azi cântul tău lucrează peste țară
și mierea o adaugă-n știubei,
și grâul îl ajută să răsară
de sub zăpezi, părinte Alexei!

Pentru moșia care-n miez de toamnă
aduce cu o casă devastată,
și pentru graba asta ce ne-neseamnă,
mai poți să ne iubești precum odată?!

Pentru cuvântul ce-i rostit pripit,
și pentru floarea ce îngheață-n tei,
pentru c-ades cu ură ne-am iubit –
poți să ne ierți, părinte Alexei?!

…Ca la o spovedanie curată
mai vin dinspre pădurile de tei –
nu te găsesc acasă niciodată…
Pe unde ești, părinte Alexei?!

Lied

Peste Panticapeon[1]
luna părea de carton…
Luna părea de carton,
peste Panticapeon.

Ascultând un lied de Liszt,
mă-netrebam de mai exist…
Mă-netrebam de mai exist,
ascultând un lied de Liszt…

Dacă n-am murit demult
sub un pom cu straiul smult.
Sub un pom cu straiul smult,
dacă n-am murit demult…

Prin acele văi de humă
timpul avea mers de pumă.
Timpul avea mers de pumă,
prin acele văi de humă.

…Peste Panticapeon
luna părea de carton…
Luna părea de carton
peste Panticapeon…

Restauratori de tablouri

Restaurează, corectează
al păsării zbor.
Dumnezeu le pozează
pentru frescele lor.

Adaugă puțin foc sub cazane
și chin pe chipul celor trași pe roată;
îl prind mai bine pe Iisus în piroane,
răstignindu-l încă o dată.

Iartă-i, Doamne, pre ei
pentru mocnitul lor talant,
poate că-n careva dintre ei
se irosește-un Rembrandt.

Pe ei, robi ai penelurilor și ai penițelor,
care oblojesc fiece pom bolnav –
ei șterg de colb aurele sfinților,
le curăță încălțările de praf.

Corectează bolți și platani,
cu o scânteie aprind sori terești –
ca și cum ar mai fi contemporani
cu marii maeștri.

Descâlcesc din raze vreun astru
sau scot galere bătrâne din ceață,
ei cerul îl fac mai albastru
și ierbii i-adaugă verdeață.

Confundă-n veci duminica cu lunea,
făcând din sfântul lor talent risipă,
cum, zi de zi, ei corectează lumea –
acești Rafaeli de o clipă.

Sultanul

Satană în sutană –
sultan umbrit de știri,
umblând printre viziri
în straie de sultană.

O, eunucii îi șterg mucii,
iar dregători lingușitori
visează-n locul lui coșmaruri:
de cum se-neseară până-n zori.

Haremu-ntreg de-o lună, iată,
șade cu ochii roși de plâns…
Doar la un semn al lui, odată
ningea, sau se oprea de nins…

Satană în sutană –
sultan ros de mâhniri –
plângând printre viziri
cu lacrimi de sultană.

Acuma, de ce-i pare rău
că – lumi când întorcea pe dos –
pe-Allah, din cer, nu l-a dat jos,
să-l facă muezinul său.

Iar peste Istanbuluri plouă;
și-ar vrea – cu paloșul din cui –
istoria s-o taie-n două
și-o parte să-i rămână lui.

Sultan (de-o săptămână
cum moare), ce-i decis
cu sabia în mână
să intre-n Paradis…

…Satană în sutană –
sultan cu ochi ceachiri –
mort șade-ntre viziri
în straie de sultană…

Memoria copacilor

Pomii au idei.
Atunci când ninge
filozofilor din ei
le vine a plânge.

Copacii-n văzduh –
cum lunecă demn –
sunt mai puțin lemn
și mai mult duh.

Pe dealuri de lut,
și-aduc aminte
frunzele ce le-au crescut
pe ram mai înainte:

ca mii de pleoape
frunzișul se zbate,
atât de departe,
atât de aproape.

Când bate vântul,
sunt numai dor:
cu rădăcinile lor
ei țin pământul.

Dar cine-i aude?
Dar cine îi crede?
Dar cine îi vede
pe zările ude?

Copacii-n văzduh –
cum lunecă demn –
sunt mai puțin lemn
și mai mult duh.

Pisica

În teatrul nostru raional
mureau pe scenă mari actori
ce seara erau regi și prinți,
iar ziua – maiștri și sudori.

Dar într-o seară – Desdemona
când fraza și-o plângea, peltică,
și-Othello o strângea de gât,
trecu pe scenă o pisică…

Și spectatorii nu priveau
cum moare ea, la o adică,
ci au întors cu toții capul
și se uitau după pisică…

…Și multă vreme – după-aceea –
mergând spre case-n urbea mică,
pe stradă – spectatorii încă
se mai gândeau la cea pisică…

Conferință de presă a marelui inventator

Visez să inventez – dacă se poate
spune astfel – încă din anii de școală,
un burete care-ar absorbi toate
prostiile lumii. (*Rumoare în sală.*)
Mai lucrez de-o viață
la un manual
de zbor pentru fluturi și-n pauze
elaborez un fel de dicționar
al graiului crinilor. (*Aplauze.*)
Mă mai străduiesc să pricep oamenii.
Mă mir cum se aseamănă: uri
și iubiri, sfinții și famenii.
(*Replici din sală. Fluierături.*)
În rest, sap grădina, sădesc crizanteme,
plivesc pătrunjelul, cultiv mușcate,
mai și mor din vreme în vreme…
(*Aplauze vii și îndelungate.*)

Orfeu

Își laudă sub arborii ninși
viața – unica-i marfă,
cu nervii proprii întinși
în loc de strune pe harfă.

Cum trece – se face, brusc, zi
în fiece murmur și șopot –
umbra lui cade pe zid, și zi-
dul
se
dă-
râ-
mă
cu zgomot!

Când cântă:
o moarte se amână
și iarba se face mai verde…
Cuvintele-arar le îngână
ca și cum, de le-ar spune, le-ar pierde…

Nemaiștiind în vechi lumine, —
(o, îndoieli atâtea cernu-l!) –
etern – din urma-i, cine vine:
Euridice sau Infernul?!

Clepsidra

Vroiam să dobor secunda cu o săgeată.
Vroiam să măsor cu o iubire vecia.
Mult prea multă-mi părea Poezia
și-a mea îmi era lumea toată…
Iarba creștea sub pașii mei,
teii scoteau flori pe ram
de mă gândeam la ei
pe când iubeam
ce tânăr
eram
o!
eram
ce tânăr
pe când iubeam
de mă gândeam la ei
teii scoteau flori pe ram.
Iarba creștea sub pașii mei,
și-a mea îmi era lumea toată…
Mult prea multă-mi părea Poezia…
Vroiam să măsor cu o iubire vecia…
Vroiam să dobor secunda cu o săgeată…

Homer

Amurgul e ca un drapel
purtat prin sânge.
Nu aedul lacrima-și plânge –
lacrima-l plânge pe el.

Cântă, trist, pe sub ziduri
viitorul lor de nisip.
Bătrânul nu are chip –
el are doar riduri.

Orb, bate-aceleași cărărui.
Și lumea cum – a câta oară?! –
nu o găsește în afară,
o caută-nlăuntrul lui.

E orice rând, pus să cuvânte,
din veșnicie un fragment.
Au zeii mai puțin talent –
și-l lasă pe Homer să-i cânte.

În fața filelor gălbui
mă-netreb, cum bolți sunt zădărâte:
de n-ar fi fost orb – oare lui
i-ar fi fost dat să vadă-atâte?!

De dragoste

Zarea se-nenorează, cad de sus omături.
Dor îmi e de tine, chiar când ești alături.

Frunza se destramă. Ceruri cad pe ape.
Dor îmi e de tine, chiar când ești aproape.

Iar afară plouă, ceruri viscolesc –
să nu mă mai satur să te tot privesc.

Draga mea, iubito, floare-ngândurată –
a mea totdeauna, și-a mea niciodată.

Oare și atuncea, după ce-o să mor,
tot așa de tine o să-mi fie dor?!

Paparuda

Paparuda mărunțică
juca hora prin urzică.
Peste dealul cu urzici
lumina făcea bășici.

Din sudalme
făceam psalme…

Pe unde călca fetica,
fumega sub tălpi urzica.
Cum zâmbea cu ochii-n soare –
făcea seceta mai mare.

Paparudă,
flacără udă…

De bolează și ispite,
inima – sub bolți spuzite –
împărțită-mi era-n două
ca un rug în care plouă…

Umbră luminoasă,
urâto frumoasă…

Hrisov de iubire medievală

Întocmesc acest hrisov – SĂ SE ȘTIE –
că-n zilele acestui veac lăudabil
trist era zâmbetul Ei (…) și târzie
luna… (*aici scrisul devine indescifrabil.*)

Că pentru Ea – cum sunt bolnav de iubire –
în locul inimii parcă port o arsură.
Ea care (…) poate (…) tămădui cu-o privire…
(*Aici hârtia e roasă de-nedoitură.*)

Fără Dânsa – se surpă cerul și fumegă marea,
ochii mei stau de pândă la orice răscruce –
poate de-aceea, cum o beau (…) cu-neserarea (…)
otrava… (*în acest loc sunt litere lipsă*)… mi-i dulce.

Au ostenit drumurile fugind pe subt cai –
cum un veac priincios uitării (…) ne paște –
SĂ SE ȘTIE – că am iubit-O, că O iubesc,
c-O voi mai (…)

(*Mai departe, din cauza morții, scrisul nu se cunoaște.*)

Îngerul îndrăgostit

Atâta lumina într-o rază de soare!
Într-un lujer – atâta suplețe!
Văzduhul se tulbură, iarba tresare:
într-o bucurie atâta tristețe!

Într-o pânză de corabie – atâta vânt!
Într-o secundă atâta vecie.
Mă-nespăimânt, Doamne, mă înspăimânt:
într-un înger atâta porcie!

Și-netr-o lacrimă – ca-netr-un focar –
atâtea raze se adună!
Într-un sărut, Doamne, atâta amar!
Într-un adevăr atâta minciună!

Exclam, murmùr; ning liniști din lămâi,
un foc de roze undeva se curmă –
cum remușcarea vine, mai întâi…

…Greșeala va veni mult mai pe urmă.

Post-scriptum

la „Arta iubirii” de Ovidiu

Când nu rămaseră din cea iubire
decât poemele,
care și ele mă uitară,
eram praful ridicat de-o oștire
mărșăluind pe-un drum de țară.

Cea, căreia i-au fost
rege și sclav –
în ochii celei oști biruitoare,
era și ea un nor de praf
ce măi iubea-n continuare.

Iar încă peste alte veacuri –
ah!
oștirea cea mărșăluind pe șesuri
era și ea un strat de praf,
depus peste
acele
versuri…

Aripă sub cămașă

(1989)

Poem

Doru-mi-i de Dumneavoastră:
ca unui zid – de o fereastră.

Prefață la Mateevici

Copile,-ți las drept moștenire
Această limbă fără moarte
și plină de dumnezeire –
să-i duci lumina mai departe.

Tu limba ta s-o îndrăgești –
găsească-o unii cioturoasă –
pe mama ta cum o iubești
nu de atâta că-i frumoasă.

De-atât că ce e maică-i sfânt:
ea ți-a dat viață și temei,
că e doar una pe pământ,
că e a ta, că ești al ei.

Iar tu – mergând cu ea alături –
te rușinezi de limba ta
și o îngâni, privind în lături,
de parcă ai furat ceva.

Dar știi câți au căzut sub coasă
și limba-n gură li s-a fript,
pentru ca tu s-o ai frumoasă
și s-o vorbești nestingherit?!

Când sabia sărea din teacă
sau când cu sânge-n două-a nins –
ei graiul au știut să-l tacă,
însă de el nu s-au dezis.

Prin pânza lacrimii îi văd
pe cei, stând focul să-i vegheze,
ce l-au salvat de la prăpăd,
dar n-au știut să se salveze.

Și hrană-au fost pentru jivine,
desculți dansat-au pe cărbuni –
ca să păstreze, pentru tine,
limba lăsată din străbuni.

Pe cerul slovelor în clocot
fu Eminescu astrul clar;
și dacă graiul e un clopot –
Dânsul a fost un clopotar.

Și Mateevici s-a trudit
să-i altoiască, sfântă, vița.
Și-n el de viu s-a fost zidit
păstorul cel din „Miorița”.

Blestem clipita ceea strâmbă,
când strănepoți din viitor
nu vor mai ști: în care limbă
vorbit-au străbuneii lor?!

Când huzurind în leneș trai,
lor, ispitindu-și paradisul,
nu le-or păsa în care grai
vorbesc, și-și murmură plictisul.

În țară când au fost intrat
dușmani cu legiuire strâmbă –

întâii știi cine-au trădat?! –
acei ce s-au dezis de limbă.

Din ei, ades, câte-o lichea,
mai fiară decât orice fiară,
punea să tragă-n țara sa,
zicând c-o face pentru țară.

…Mai curg din zodii niște ani
și limba, ea ne-negână iară –
pământul cum ara țărani,
dânșii crezând că ei îl ară.

Decât alt grai, ale ei verbe
să nu îți fie mai presus;
cum nu există graiuri șerbe,
nici limbi stăpânitoare nu-s.

Laudă graiul tău; în schimb –
ca vierzăturile vreo babă –
cuvintele acestei limbi
să nu le vinzi de la tarabă.

Și doina nu va conteni
de noi în lume să vorbească.
Vom fi atât cât vom vorbi
această limbă strămoșească.

Îngenuncheat, ca-netr-un altar –
în ea trăi-voi mai departe,
în limba noastră, acest dar
ce-ți va rămâne după moarte.

Baladă

(*cântec din spectacolul*
„Horia” după piesa lui Ion Druță)

Cât trăim pe-acest pământ
Mai avem un lucru sfânt:
O câmpie, un sat natal,
O clopotniță pe deal.

Cât avem o țară sfântă
Și un nai care mai cântă,
Cât părinții vii ne sânt –
Mai există ceva sfânt.

Cât pădurile ne dor
Și avem un viitor,
Cât trecutu-l ținem minte –
Mai există lucruri sfinte.

Cât Luceafărul răsare
Și în cer e sărbătoare,
Și e pace pe pământ –
Mai există ceva sfânt.

Cât avem un sat, departe,
Și un grai ce n-are moarte,
Cât ai cui zice „părinte!” –
Mai există lucruri sfinte.

Cât durea-ne-vor izvoare
Ori un cântec ce dispare,
Cât mai avem ceva sfânt –
Vom trăi pe-acest pământ.

Eminescu

Când mă gândesc
cât de mult
ne iubise
izvoarele,
și codrii,
și doinele
ce au fost a-l cunoaște –

îmi vine să cred
că poeții mari
își aleg
popoarele
în mijlocul cărora
au
a se naște.

Sufleorul

Voievodu-și sângerează buza
și-și coboară sabia din cui.
Toți boierii tremură ca frunza:
cum depind de-o vorbă de a lui!

Domnitorul mustăcioara-și mușcă:
face-va cum i-a șopti de jos
nu vreun sfetnic, cel mai credincios,
ci sufleorul care stă în cușcă!

Iar sufleorul caută-n hârtii –
ochelarii i-a uitat acasă –
doar el știe de vor mai trăi
sau boierii vor muri la masă.

„Sângele cât s-a vărsat… ajunge!”
„Afumată-i ca un sfeșnic, luna!”
Veacul Lăpușneanului se scurge
și cu veacul douăzeci sunt una!

…Ochii i-s tociți de-atâtea roluri
și zărește frazele de-abia,
și încurcă piese, veacuri, goluri,
viața personajelor – cu-a sa.

Regizorul iar se jură, iacă,
îl pensionează, ghiuj bătrân!
Regizorii însă vin și pleacă,
iar sufleorii, știe-se, rămân.

Cât de greu e-n fiecare seară
să șoptești frumoșilor actori –
cum se-nedrăgostește, cum se zboară
peste sala cea cu spectatori.

De o viață i-o tot fi-nevățând
cum să râdă, cum să se-netristeze,
cum să vadă stelele trecând
peste cerul prins în piuneze.

Ce copil năstrușnic, totuși, este –
cum se-amuză și bocește cum
de cuvintele pe care le șoptește!
Parcă el le-ar născoci acum.

La sfârșit –
vreo floare, de-un actor
(cea mai tristă și mai solitară)
cu picioru-mpinsă-ntâmplător
cade peste munca lui de-o seară.

Ca un hoț, din teatru se strecoară –
nimeni nu-l cunoaște în oraș
chiar actorii-l știu
doar după glas –
și își duce soarta subsuoară:

roluri vechi și noi. Și numai unul
i-a lipsit de-o viață: rolul lui.
Gându-acest ce-l schingiuie ca hunul
l-ar șopti, dar nu mai are cui.

Baladă cu Toma Alimoș

„…Departe și nici prea foarte,
Sus, pe șesul Nistrului…”
Toma Alimoș

Departe, frate, departe,
departe, însă nu foarte –
între viață și-netre moarte,
departe, frate, departe,

departe, însă nu foarte,
sub un cer cu stele sparte,
treceam singur pe coline,
calul meu murea sub mine

și eu mort în șaua lui:
cobor dealul parcă-l sui;
arșița mai mult mă-negheață
și-i noapte de dimineață.

Iar în cer era devreme,
moartea mi-a zis nu te teme.
Moartea mi-a zis nu te teme,
că în cer încă-i devreme.

Luna când ieșea din râu,
ea-mi ținea calul de frâu –
să pot trece-n ceea parte
departe, frate, departe…

Departe, însă nu foarte.

Recital de poezii la o casă de copii

De-aș avea o mie de poeme
despre câini și mâțe pirpirii
duce-m-aș să le citesc pe toate
la Popenchi, la casa de copii.

Și acum mai văd, în pragul școlii,
ochi naivi cum prind să scânteieze:
„Au venit poeți în școala noastră!”
„Au venit poeți să ne-nefieze?!”

Intră-aliniați în sala mare,
raportează-o voce de departe:
„Noi suntem o clasă de copii…”
Of, copiii sunt o clasă-aparte,

dar de ce încolonați în marș
i-ați adus s-asculte poezii?!
Se aude musca-n sala mare
la Popenchi, la casa de copii.

Le citim poeme despre munți,
despre marea vălurând albastră.
„Vă rugăm – se-aude-o copiliță –,
povestiți de mama Dumneavoastră!”

Iată-mă, parcă sunt pus la zid
și-un pluton mă ține în cătare:
„Dar, spuneți-mi, mama mea de ce
nu-mi răspunde la nicio scrisoare?!”

„Școala noastră are un motan
care-n râu se scaldă vara-ntreagă.
Toată clasa întâia «a» vă roagă
despre el să scrieți un roman.”

La sfârșit, copiii-ncolonați
câte doi, se-apropie încet
să le oferim autografe
pe câte-o foiță de caiet.

Și-un copil se-apropie, sfios –
pune-atâta dramă în cuvinte:
„Înfiați-mă, vă rog frumos.
Vă promit că am să fiu cuminte.

Știu să fac podelele curate,
știu să mătur, patul pot să-l strâng,
pe cuvânt c-am să v-ascult în toate,
iar – de-o să mă bateți – n-am să plâng!”

Îl mângâi pe creștet, ce să-i spun?!
„Voi mai da pe-aici, neapărat,
poate între timp că se găsește
și tăticul tău adevărat.”

„Nu am surioare și nici frați,
numai un cățel ascuns în vie…
Despre el, atunci, vă rog frumos,
să alcătuiți o poezie…”

Ne petrec, dezamăgiți de mult
și bătrâni de-atâta așteptare…

…Câteodată-mi vine să-neserez
în gazetă o

„Î n ș t i i n ț a r e :
Tați bețivi și mame fără suflet,
ce-ați lăsat copiii pe la porți,
cum puteți trăi pe undeva
și să vă prefaceți morți?!

Poate c-ați ieșit din lupanare,
poate c-ați ieșit din pușcării, –
vă așteaptă fiicele și fiii
la Popenchi, la casa de copii.”

Cum voi scrie-o carte nou-nouță,
voi mai da pe-aici neapărat –
la Popenchi, de câțiva ani de zile,
Casa de copii m-a înfiat.

s. Popenchi

***

Sărmane suflete naiv,
mereu ești trist fără motiv,
zburând, nemaiștiind că zbori,
murind, nemaiștiind că mori.

Sărmane suflete naiv,
la bunătate coroziv,
fiind, nemaiștiind că ești,
iubind, c-atât de mult iubești.

Aceste suflete ciudate,
atât de neajutorate,
cum știu mereu să se tot piardă,
ca focul basmelor să ardă.

Bătrânețea poetului tânăr

Iese adesea la șosea
în mâini cu două-trei garoafe.
Era o vreme când scria.
Acum oferă autografe.

La ciudățenii – ne-netrecut:
iarba o prinde cu agrafe…
Scrie pe frunze autografe,
căci cărți nici nu a prea avut.

Sau trecători oprește, mut…
„N-aveți un pix și o hârtie?!
Căci mi-a venit o poezie,
și pân-acasă pot s-o uit…”

Ei îi privesc cu înțelesuri.
Și doar copiii când îl văd
se bucură,-l descos de versuri,
și-l bat la urmă cu omăt.

Dar zice zâmbetu-i boem,
când mugurii tresar în tei:
în lumea asta, dragii mei,
mai e nevoie de poem!

Odată, copilașii când
l-au fost înconjurat, suav –
moartea s-a pus, și ea, la rând
ca să își ia un autograf.

Iar când ajunse-n dreptul lui
și dânsa i-a întins caietul:
„Rog, semnătura să ți-o pui…”,
„Să mergem!” a-negânat poetul.

Mai multe seri s-au perindat,
nimeni de-atunci nu l-a văzut,
dar nimeni nici nu s-a întrebat:
bătrânul, unde-a dispărut?!

Doar l-al copiilor ciorchine
le pare rău că nu-l mai văd,
căci de atuncea n-au pe cine
să-l bată iarna cu omăt.

Barbarii

Țară părăsită de barbari,
nu ai uitat să plângi, să ari?!

Stau lângă-un șes ce-și zvântă flora,
care mă-netreabă cât e ora.

Aud prin lume cum se plimbă
popoarele fară de limbă;

cu zeii tăbârciți în cară –
popoarele ce nu au țară.

Ce caută? mă-netreb. Ce vor
aceste oști ce nu mai au popor?!

Ele pe cine apără de cine,
dacă se-opresc în lacrime la mine?!

Iarba-i nervoasă. Frunza – trează.
E ora când și bezna luminează.

Șesu-i absent. Tăria-i plânsă.
E ora când se zice: „AȘA E! ÎNSĂ…”

Pădure-n floare, de salcâmi –
icoană plină cu păgâni.

Eu cum îngenunchez, pios,
ei îmi pun coarne, pe din dos.

Lume născută din cuvânt,
cu bolta dată la pământ.

Cu panseluțe și cicori
în care-ai vrea s-adormi, să mori.

Să te trezești, după o vreme, mut,
să afli că barbarii au trecut.

Doină

Pentru Liviu Damian, in memoriam

Frunză palidă și verde
Frunză de pelin
Mor și nimeni nu mă crede.

Stelele de peste nor
Frunză de pelin
Numai ele plânge-m-or.

Numai nucul greu de rod,
Frunză de pelin,
C-am murit tânăr de tot.

Numai iarba, numai munții –
Frunză de pelin
C-am murit în ziua nunții.

Când nuntașii și mireasa
Frunză de pelin
O cinstesc pe cea cu coasa.

Oaspe-o cred, ‘nainte iese-i
Frunză de pelin
Și-o așază-n capul mesei.

Foicica de smicea
Frunză de pelin
Numai ea boci-mă-va.

Numai ruja din grădine
Frunză de pelin,
Că-neflori-va fără mine.

Numai tufa de pomăt
Frunză de pelin
Că mai mult n-am s-o mai văd.

Numai brazii preaînalții
Frunză de pelin
C-or foșni doar pentru alții.

…Neguri cad ca fumurile,
Frunză de pelin,
Coperindu-mi drumurile.

Numai unu-mi mai rămâne
Frunză de pelin
Pe-acela pleca-voi mâine.

Frunză de pelin.

Bocet pentru meșterul Manole

Ană, Ană
soarele pe cer e-o rană.

Mănăstire
de iubire
vrui să-nealț, spre pomenire.
Dar ce-nealț ziua, cu fală,
peste noapte se prăvală.

Ană, Ană,
lacrimă zidită-n strană.

Clopotele greu asud,
bat și nu se mai aud.

Ană, Ană,
soare-ascuns într-o broboană.

Unde ești?
Sub care piatră?
Să te pot zidi-nec-o dată.

Lumea asta
nu se ține:
parcă nu-i clădită bine.
Se clatină-n vânt orfană.
Ană.

Ană
picată din icoană.

…Eu, când văd că ea nu vine,
prind să mă zidesc pe mine.
Cerul țipă-netre cupole:
— Maanole,
Manoole!

Manual de dialectică a metafizicii

După ce prigoniții au încetat
să mai fie prigoniți
și prigonitorii s-au resemnat –
iată că prigoniții devin, la rândul lor,
prigonitori
și prigonitorii –
prigoniți.

Sălile de caznă,
pregătite mereu pentru alții,
acum îi purifică pe prigonitorii
de odinioară.
Manualele de tortură, alcătuite de ei,
sunt folosite
pentru instruirea călăilor lor.
„§1. Despre felul cum se introduc
ace sub unghii
celora care au văzut raiul
prin vizieră.

§2. Torturi pentru cei care susțin
că împăratul e gol…”

Ș.a.m.d.

Rolurile s-au inversat:
acum Bruno îl arde pe Bruno,
Galileu îl anchetează pe Galileu.

Acuzatul devenit peste noapte acuzator,
condamnatul devenit peste noapte judecător,
inchizitorul devenit peste noapte eretic –
fiecare în parte
trag, dintr-odată, concluzia
că toți sunt suspecți,
inclusiv Dumnezeul din bolți,
numai păcat că-i prea departe
întru a putea fi tras la răspundere
pentru – strigătoarea la cer – necredință
în
propria
lui
existență!

Vârsta de trecere

Am, Doamne, treizeci și trei de ani
și-s numai bun de răstignit,
și-s numai bun de pus pe crucea
poemului desăvârșit;

poemului care-ar putea
cu-o clipă iarna s-o amâne.
Sunt pedepsit azi pentru-o gafă
Pe care o voi face mâine.

Revolta sângelui din mine
se domolește în părinți.
Dar unde-i Iuda să mă vândă
pentru cei treizeci de arginți?!

Se-netinde-amurgul peste ziduri
precum un mușchi trandafiriu,
când moartea-mi face blând cu ochiul,
eu mai învăț să fiu, să fiu…

Precuvintele

Există o stare de dinaintea cuvintelor,
pe care profeții și azi
o-mpart ca pe-o bucată de pâine
să nu moară de foame.

Există.

Cei crucificați pentru un basm,
cei schingiuiți pentru-o frază,
cei rupți de cai pentru un poem –
o știu.

A scrie cu precuvinte – e ca și cum
ai scrie cu înseși
obiectele și întâmplările;
tu ai declanșa sorii și tu i-ai stinge.

O, cât de atent umblă
în preajma lor cei chemați,
ca niște acrobați
pe gura unei prăpăstii:
dincoace de ele-necepe vorbăraia goală,
dincolo de ele-necepe haosul.

Iată-așa are loc prostituarea cuvintelor:
că se lasă rostite de-oricine.
Dacă un călău rostește acum un cuvânt
mai poți peste-o oră să-l așezi într-un poem?!

Caut în dicționare, naivul de mine,
acele cuvinte primordiale,
din vremile când cuvintele declanșau lumi,
când trăiau poeți visați de cuvinte…

Am văzut poeme strangulate de cuvinte,
poeți sufocați de cuvintele ce le ședeau
în gură ca un căluș;
chiar și Biblia-i plină de îngeri ce nu mai
pot zbura
de greutatea vorbelor auzite prin bâlciuri…

Aș putea cu o custură să le răzui de moarte,
de ceața depusă de ele în straturi
de-a lung de milenii,
să le aud lepădându-se de sensurile
improprii
ca șopârla de coadă?!

Și ca-n anul Unu – CUVÂNTUL să-l simt
pulsând, sub mâna mea, ca o tânără fiară,
fără să știu nici eu prea bine ce are de gând:
să se lase-mblânzit
sau, lăcomos, să mă sfâșie…

Devoratoarele cărți

Cărți care-și devoră cititorii –
(uitând că cititorul e-un erou pozitiv!) –
precum luminile-și devoră sorii,
precum singurătatea un captiv…

Acești bătrâni și firave copile
n-aud pasul de aer al năpăstii?!
Văd cititori adesea, peste file
stau aplecați ca peste-adânci prăpăstii.

Ca mânzul ce te caută cu botul
prin întunericul amețitor și hoț –
o, filele, cum te cuprind cu totul,
mai poți din ele să te smulgi, mai poți!

Într-un amurg pe cărți ce se prelinge,
prin vechi biblioteci, tăcut, când trec,
din câte-o carte simt miros de sânge
și-un molfăit aud, prin veacuri, sec.

***

Veacurile se semețesc ca păunii,
secundele sunt bătrâne, de mult.
Adevăr pus în slujba minciunii –
nimic nu mă-netristează mai mult.

Între două bătăi de inimă se naște un mit,
între două bătăi de inimă se usucă un tei.
Pasărea cântă pe ram lăcuit,
o, cum mai minte cântecul ei!

Lumina e plină de căruntețe
și arborii plini sunt de vânt.
Sărbătorile-n ele au și-o tristețe
pe care n-o poți cuprinde-n cuvânt.

Plopii sparg cu vârful lor cerul,
mugurul iese din creangă ursuz;
minciuna slujind adevărul –
pe ea de-aș putea – aș putea s-o mai scuz.

A 1002-a noapte

Basmul acesta-și mai caută băsnarul.
…Oare cine deschide fereastra,
să pună o floare-n paharul
de pe geamul din povestea aceasta?!
Făt-Frumos va-mbătrâni mereu,
iar spada îi va rugini în mână;
balaurul va refuza să fie rău
și Cosânzeana va muri bătrână.
Soarele va trece c-un nor bandajat,
vor goni, deșelând cai, feți-balcâzi.
Piticul va muri cu adevărat
numai ca să te facă pe tine să râzi.
Nechezatul va rămâne în armăsari și în iepe.
Făgăduitul basm se va curma
mai înainte de-a începe,
urmat de acel tainic
(VA URMA).

Colega de clasă

Ne-am întâlnit lângă fântână, pe-neserate,
erai cu gâța prinsă într-o spelcă;
te-ai rușinat de mâinile crăpate
și le-ai ascuns în grabă sub pestelcă.

În timp ce prunul floarea-și scutura
în ale tale plete cărunții –
te-am întrebat de sănătatea ta
și tu mi-ai spus de-a celor opt copii.

Cu ochii-n jos, mi-ai povestit de toate,
de dealul care vi s-a ponorât,
că la tutun e greu din noapte-n noapte,
că pân' la pensie n-a mai rămas atât.

Țărancă sfântă, timpul te-a arat
și ți-a lăsat pe chip atâtea cute…
Cum viața să zâmbești te-a dezvățat
și te-a-nevățat să suferi pe tăcute!

Țărancă sfântă-a sfântului meu neam,
azi, aflu ce-aș fi vrut să aflu mâini:
eu, care încă tânăr mă credeam,
colegi de clasă am printre bătrâni.

Plăpândul trup al tău, au cum mai poate
să care saci la moară, pâinea-n plasă;
să-aducă un bărbat ce bea, în spate,
de la petrecerile satului, acasă?!

Nimeni, așa-i, de lucru n-a murit –
și încă adeseori i s-a-netâmplat:
când oamenii din sat s-au fost trezit
țăranca încă nici nu s-a culcat.

…Era târziu, și-n cer ce însera –
tăcea sub prun, c-un aer vinovat;
în timp ce-n apa ciuturii se mai zbătea
o lună să rasară peste sat.

Legendă hagiografică din secolul XX

Prin satul nostru a trecut Iisus,
era-ntr-un trenci, vorbea pe românește;
i-a ajutat unei bătrâne la-nșirat tutun,
văzând că-i una și nu reușește.

Băbuța are fii într-un oraș
plecați „să facă bani”, n-au mai venit,
nici nu-i trimit scrisori de mai mulți ani,
poate crezând că baba a murit.

O zi a stat cu dânsa sub șopron
și-a înșirat la foi, fără-a se duce,
doar palmele-i mai sângerau, tăcut
de parcă-acum fugise de pe cruce.

Și la chindie a prânzit cu el,
pâinea și ceapa puse pe-un ștergar,
și apă au băut cu-aceeași cană,
din vasu-nfipt, la umbră, sub un par.

Și i-a vorbit că pensia i-i mică,
dar pâinea regulat din târg se-aduce,
că au rămas în sat mai mult bătrânii –
și cui rămâne brazda, când s-or duce?!

Că e bătrână, și abia se mișcă,
dar a rugat-o „șeful”, și-i om bun –
cum veșnic nu-i ajung brațe de lucru –
să ia și ea o normă de tutun.

Și cum putea, măicuță, să-l refuze?! –
când peste sat trecu gerul cel mare –
i-a scris și ei oleacă de cărbuni
și paie i-a adus de pe fățare…

N-a zis nimica; numai s-a uitat
în ochii celei mici, precum un ghem.
Spre seară întrebă când vine trenul
din Chișinău, să plece-n Bethlehem.

Și-a vrut să-l cheme în căscioara ei,
să-l omenească, cu ce Domnu-a dat,
dar îi era rușine, Doamne-Doamne,
că dimineața nu a măturat.

Și seara doar, când sfântul s-a suit
în autobuzul ce-o lua spre gară,
ea mai zări – prin geamu-ntredeschis –
cum aura-i ieși, pe-un sfert, afară.

Doină

„Nu credeam să-nevăț a muri vreodată…”
M. Eminescu

Fost-am, Doamne, tânăr foarte
și nu mă gândeam la moarte,
și nu mă gândeam la moarte,
că-mi părea așa departe.

Când râdea cu gura tristă
și-mi făcea semn din batistă,
îmi ziceam că nu există,
îmi ziceam: ea nu există.

…Râu-și poartă vălul lin,
și-aștept zile cu senin,
și-aștept zile cu pelin,
le aștept și nu mai vin.

Da-n acele vremi cu soare
nu știam că-atunci când moare
singur, Doamne, -i fiecare.

Ce-i de singur fiecare!

Cutremur

S-a cutremurat pământul
și-a picat din vers
cuvântul.

S-a desprins din mugur mărul
și-a căzut pe sârme cerul.

Și, pe jos, au fost căzut
secundele – din minut.

Dimineață și cu seară,
de-odată, se-amestecară.

Ca și toamna și cu vara,
ca și piatra –
cu vioara.

Și, greoi, s-a prăbușit
penitența, peste-un schit.

Și hoții cu parazițiii
s-au amestecat
cu sfinții.

Și-mpreună-au curs de-a dura
ruga și cu-nejurătura,

eșafoade – cu altare;
fumurile de lumânare

și cu cele de țigară
și ele
se-amestecară.

Ca și grâul cu pârâul,
ca și mânzul
și cu frâul.

Și se încâlciră rău
ura ta –
cu dorul meu.

Și când te strigam, din lume,
răspundeai la orice nume

din zece urbe odată,
draga mea cutremurată.

De se-nevâlvora făclia
și se domolea
p u s t i a .

4 martie 1977 – 31 august 1986

Lupii bătrâni

Sunt surzi de tot lupii bătrâni;
când urcă-arare, sus la stâni
se lasă flocăiți de câini;
sunt surzi de tot lupii bătrâni.

Iar armele detună, greu,
dar trag pe-alăturea mereu –
și lupii au un dumnezeu.
Iar armele detună greu.

Încet o iau fugind spre văi,
nici nu-i mai simt pe-acei căței
ce rup cu hălcile din ei.
Încet o iau, fugind spre văi.

Iar câinii când se-netorc la turmă,
lupoii-ncep – abia pe urmă –
o goană, ce nu se mai curmă

pân' nu-și ajung glonții din urmă.

Calul cu aripi

Învățam în clasa a patra primară.
Fiindcă – în loc s-ascult temele –
ascultam cum pe-afară
se usucă crizantemele,
învățătorul tocmai mă pusese la ungher –
când un cal cu aripi
căzuse din cer
(se încâlcise, se spune,
în sârmele de înaltă tensiune)
drept la nea Ion-brigadieru-n ogradă.
Au fugit toți școlarii să-l vadă.
Școala întreagă a zbughit-o afară imediat.
Lecțiile s-au suspendat.
Învățătorul R.M.
ne-a aranjat în rând
și ne-a dus să-l vedem
(ca într-o excursie, cântând).
Semăna cu un salcâm înflorit
în glod prăvălit;
eram copii proști și tehui
și-am început să bocim în jurul lui,
încât o-of! ni-i-i-
-i-ci învățătorul nu ne putea liniști
și-a spus unor fete care plângeau mai tare
că vor avea pe trimestru notă rea la purtare.
Ședea cu aripile uriașe în glod:
precum un fluture înfipt într-un bold.

Am dus palma fiecare la botul lui arămiu.
Calul era încă viu.
Respira, cu capul pe niște scaiete,
abia-abia – ca de după-un perete.
Nea Ion s-a mâniat
când ne-a văzut cățărați pe gard,
pe urmă, zărindu-l, a zâmbit: „Halal!”
Și, făcându-și cușma țugui,
a zis că tocmai îi trebuia un cal
pentru șareta lui.
„Copii, luați niște petice
să facem frumos haramul!” –
zicea – numai aripile să nu-l împiedice
să-i pună hamul.
A chemat veterinarul care
a mărturisit c-așa cal n-a văzut
nici chiar în cărțile pe care le are
de la institut.
(Veterinarul Lență
învățase viața la „fără frecvență”.)
Acesta, cu un fierăstrău,
după ce i-a pus câteva injecții
ca să nu-i fie rău
(cum studiase la lecții),
a tăiat atent aripile de pe cal,
apoi le-a pus într-un țuhal,
așa murdare de glod,
iar locul l-a presărat bi-i-ne cu iod.

***

Când s-a trezit calul din somnul lui mut –
i-au dat orz mult
și fân aromitor și bun,
dar lui îi plăcea numai pâinea cu magiun,
pe care noi i-o aduceam pe furiș,
intrând printr-o gaură de sub acoperiș –
fetele și băieții din clasă –
când nu era stăpânul acasă
(acesta agățase la intrare
un lacăt cât ușa de mare).
Ne săgetau fiori când mișca
abia observat,
cu locul de la
aripi, bandajat:
parcă s-ar fi izbit prin ceruri să zboare
cu grajdul acela în spinare.
Într-o zi s-a uitat
în ciutura din care era adăpat –
s-a văzut
și nu s-a cunoscut.
De-atunci căpătase o mutră prostească
și ne privea fără să ne cunoască.
L-au scos din grajd
în primăvară:
era subțire ca o sfoară,
se uita la toate amețit și tâmp,
și l-au pus să care
gunoiul în câmp.
Dar, zănaticul de cal,
când ajunse lângă steiuri, pe mal,

a dat să zboare –
cu tot cu carul de gunoi peste mare.
Gunoiul s-a-mprăștiat, nespus,
pe valul spumos.
Iar el – în loc să zboare în sus,
a zburat în jos.
S-a cotilit
în apele-adânci
și se spune că a pierit
sfărâmat de stânci.

Dar seara brigadierul
abia reuși să-și ia somniferul
că-l auzi, din noaptea de cenușe,
cum bate cu copita-n ușe.

O beznă flămândă mă caută…

O beznă flămândă mă caută, sire,
și mările toate-s de ceață.
și-am să mor de prea multă iubire
și-am să mor de prea multă iubire
și-am să mor de prea multă iubire
de viață.

Ca de-un vin mi-este inima beată
de-acest cer lunecând peste brazi.
Și-necă eu n-am iubit niciodată
și-necă eu n-am iubit niciodată
și-necă eu n-am iubit niciodată
ca azi.

Simt acum – aplecat pe vreo carte –
cum (promițător, neștiut)
viitorul m-așteaptă departe
viitorul m-așteaptă departe
viitorul m-așteaptă departe
-n trecut.

Cât iubim mai suntem fiecare,
dar – zice iarba, răzbind peste tot –
există-o iubire din care se moare
există-o iubire din care se moare
există-o iubire din care se moare
de tot.

O beznă flămândă mă caută, sire,
și mările toate-s de ceață.
și-am să mor de prea multă iubire
și-am să mor de prea multă iubire
și-am să mor de prea multă iubire
de viață.

Dragostea dintâi

Rămâi, rămâi,
de-a pururi dragostea dintâi.
În gând, în vis, în amintire –
rămâi, întâia mea iubire.

Când pomii sângeră, pe deal,
când luna trece pe sub val,
și brazii toți se fac tămâi,
rămâi, iubirea mea, rămâi.

Când pomului, în primăvară,
preamulta floare i-i povară
și-amurgul pare un lămâi –
rămâi, rămâi…

Când se trezește-n mine-un cânt,
dar să-l rostesc mă înspăimânt
când piatra și mai mută îi –
r ă m â i !

Insula de la Șerpeni

Lui Aurel Silvestru

În locurile unde-ai fost fericit
încearcă să nu mai revii niciodată.
Mi-am spus la Șerpeni, sub un pom cărunțit,
pe insula de ape mușcată.

Aici săptămâna avuse 7 (șapte!) duminici cândva,
aici învățam viața din ziare;
aici visam la cărțile ce ne vor salva
și soarele-l beam din pahare.

Caută locurile acelea în cărți,
în poemele tale stângace, cu sănii și reni,
în mototolitele hărți –
numai nu, numai nu, numai nu la Șerpeni.

Nistrul curge – ca-n jurnalul tău de adult,
doar luna iese, dintre arbori, fardată.
O fată, pe care-ai iubit-o, odată, demult –
încearcă să n-o mai revezi niciodată.

Se-necâlcește vântu-ntr-un crâng prăfuit
și frunza se surpă bogată.
În locurile unde-ai fost fericit
încearcă să nu mai revii niciodată.

Șerpeni, 1982

Dragoste însingurată

Iepure, de frica celor o mie de ogari,
care în sine însuși se-ascunde.
O, tu, Mare Roșie cu ghețari.
Minut cu șaizeci și una de secunde.

Muzică tăcută. Tăcere sonoră.
Zeu ce nu crede nici dânsul în sine.
Viață care începe-ntr-o oră –
Umbră
din
alte
grădine.

Amintire dintr-o viață anterioară.
Sau – din una ce se amână.
Două ruguri cu-o singură pară.
Două duminici într-o săptămână.

Ce dragoste stranie! Și ce
dor
enorm!
Numai cel singur le va cunoaște.
Parcă EA urmează acum a se naște,
când mie moartea mi-așterne să dorm.

Melodie fără sfârșit

De-acum când trecui de moarte
mi-a fost dor de tine foarte.

I-am zis morții, moarte hai
cât n-am fost ajuns în rai
sau la Belzebut zălog,
lasă-mă s-o văd, te rog,
măcar cu un ochi cumva –
că mi-i tare dor de EA.

Moartea-mi zise, surâzând:
— O să treacă, și – curând…

Trece-o zi și-o săptămână –
moartea mă poartă de mână
și, ca pe-un prunc, mă dezvață
de lumine și de viață.

— Lasă-mă doar o clipită
s-o mai văd pe cea iubită,
teamă mi-i — de-această pară –
c-am să mor a doua oară.

Starostea-mi cuvântă, blând:
— O să treacă, și curând…

Trec de iad și trec de rai:
— Lasă-mă, mortiță, hai

pe cea binecuvântată
s-o mai văd măcar o dată…

Ea-mi răspunde, îngânând:
— O să treacă, și curând!

Trece-un an și înc-o sută:
tânga mea e și mai multă.
Și-nc-un secol a trecut –
dorul meu e și mai mult.

— Ardere-ai, moarte, să arzi –
cum ard fulgerele-n brazi,
să te aibă lutul rece,
că dorul meu nu mai trece.

Hodoroaga-mi zice, -necet:
— O să treacă…
— Nu te cred!!!
strig, din somn morții trezind.
Domnu-n rugăciune stând
Îl aud din cer oftând:
— Nu mai trece-așa curând.
Nu mai trece-așa curând.
……
De-acum când trecui de moarte
mi-a fost dor de tine foarte.

***

De dragoste nu scapi nici după moarte,
o zic naivilor care-au băut cucută
sau au fugit de ea, plecând departe:
de dragoste nu scapi nici după moarte.

De dragoste nu scapi nici în mormânt.
Zadarnic cerci de ea a te ascunde,
căci a fugi de tine nu ai unde.
De dragoste nu scapi nici în mormânt.

Iubirea are gust de nemurire
și cerul ei se vălură imens.
Cum toate le cunoaștem prin iubire,
prin dânsa toate capătă un sens.

De dragoste nu scapi nici după moarte
(doru-i etern, iar moartea – o minută),
o zic naivilor care-au băut cucută
ori au fugit de ea, plecând departe:

de dragoste nu scapi nici după moarte.

Elegia tristeții din prea multă iubire

Vai, zic, ce naltă și ce sfântă seară!
Vai, firul ierbii cum se roagă, drept!
Și inima-ți cum prinde să mă doară,
de parcă s-ar afla la mine-n piept.

Și vai, mai zic, atâta depărtare
se-așterne între mine, cel de azi
și cel ce căuta, mai ieri, îmi pare,
să dezlipească cerul prins de brazi.

Se sălciază apa-ntr-o fântână,
pacea atârnă de-un cuvânt pripit
și steaua tot mai grea e de țărână –
și mi-e rușine că sunt fericit.

De ce atâta te iubesc, de ce
tu, cea mai dragă, ai a-mi fi iubită,
în lumea asta când încă mai e
atâta dragoste ne-mpărtășită?

Vai, iarba se retrage în sămânță,
poemul se retrage în cuvânt.
Când fericirea mi-i ca o căință
c-a mea e lumea, că iubesc, că sânt.

De nu te-aș fi iubit așa fierbinte
din clipa sfântă-n care ne văzum –
m-aș fi retras, prea poate, -netre cuvinte
să mă îmbăt cu vechiul lor parfum.

Cum prinți se retrăgeau la mănăstire
și, tunși monahi, sub ceruri fumegate –
notau, în nopți, pe margini de psaltire
poeme de iubire, împăgânate.

Vai, surdă-i fraza și-i cuvântul mut
și-mi pare că aceasta-i poezia:
o pasăre captivă ce-a crescut
încât n-o mai încape colivia.

Izvoarele se-mpuținează-n lume,
cuvintele abia pot încheia o pace;
pe bolți ghilite vântul mână spume
și ca o bubă liniștea se coace.

Trec, vai, pe sub salcâmii dați în floare,
de dânșii și de stele sunt iubit,
și de o fată cu gura de sare –
și mi-i rușine că sunt fericit.

Tristețea sărbătorilor

Câtă tristețe au în ele sărbătorile
știu numai florile.
Știe numai inima-n mine
când i-i dor, și nu știe de cine.

Ce ai, inimă?! – spune și mie:
ți-i dor de cine n-ar trebui să-ți fie.
Și ți-am spus, inimă-soră, inimă-frate:
ce iubești tu – nu se mai poate!

Ochii aceia, ca niște ceruri clătinate
de fagi –
n-u t-r-e-b-u-i-e să-ți fie dragi;
și gura cu mireasmă de fragă –
te rog, te implor: să nu-ți fie dragă!!!

De-atâtea ori ți-am zis – să nu-ți fie dor
decât de stele și nor,
iar tu iubești floarea sărutată de moarte
și-un suflet care-i mai departe decât departe.

Cântă fanfara o serenadă uitată
în parcul întretăiat de lumini.
Atât de singur nu m-am simțit niciodată
ca-n mijlocu-acestei mulțimi.

Și nici măcar nu știu ce-aș putea să mai fac,
inima mea, să te-mpac?!

Am citit undeva o frază naivă și tristă
că fără durere dragoste nici nu există.

Câtă tristețe au în ele sărbătorile
știu numai florile,
și frunzele ce cad, lăsând dâre-n lumine;
și mie mi-i dor, și nu știu de cine.

Puncte-puncte…

Și cum iarăși ne-netâlnim lângă cerul
de podbal,
Unde totul ne-amintește dragostea de altădat' –
Semănăm cu doi bolnavi ce-au fugit
de la spital,
Pe când rănile lor încă nici nu s-au
cicatrizat.

Orice lucru mă rănește, tot ce văd aici
mă doare,
Încolțește ca nebună dragostea de-acum un an.
Te sărut flămând pe gură, mă săruți
cu disperare,
Parcă ne-am dat întâlnire într-un crater
de vulcan.

Trebuie să ne despărțim, trebuie să ne vedem,
Nu mai știm ce trebuiește, nu mai știm ce-ar
trebui;
N-am putea trăi-mpreună, cât de mult ar fi
s-o vrem,
Dar nici unul fără altul – noi nu mai putem
trăi.

Murmură salcâmii-n vânt, ies pe cer frânturi
de sori,
Și-neviază cea mai sfântă din iubirile defuncte –
Parcă în aceeași viață am trăi de două ori;

Și-o iubire se sfârșește; mai urmează puncte-
puncte…

Telegramă

planeta pământ pnt ei unicei. pnt

MĂ SIMT SINGUR ÎN ASTĂ AEROGARĂ PNT CA UN REGE
FĂRĂ DE ȚARĂ PNT DE DOR DE TINE ÎNCĂRUNȚESC PNT
TE IUBESC PNT TE IUBESC PNT TE IUBESC PNT NINGE
DE-O IARNĂ ȘI-O VARĂ NICIUN AVION SPRE TINE NU
ZBOARĂ PNT ÎN HOTEL CA PE O RUGĂCIUNE CITESC
PPOGRAMELE TELEVIZIUNII AȘA CUM CITESC
CORANUL ȘIIȚII PNT RĂS-CITESC ÎN AEROPORT
BIOGRAFIILE HOȚILOR CĂUTAȚI DE POLIȚII PNT MĂ
UIT CUM NINGE PE CELE O SUTĂ DE PROGRAME ȘI-ȚI TRIMIT
TELEGRAME PNT FĂRĂ DE VALURI ȘI FĂRĂ DE MALURI
E MAREA PNT AȘTEPT PNT AȘTEPT ȘI TRANSCRIU ÎN
VERSURI NINSOAREA PNT FULGUIESC ACUM DE LA FACEREA
LUMII NINSORILE TOATE SĂ TE FUR NU SE MAI
POATE PNT SĂ TE UIT NU SE MAI POATE PNT
SINOPTICIENII ACESTUI DESTIN PROGNOZEAZĂ CĂ VA
NINGE UN VEAC CEL PUȚIN PNT CERUL CONTINUĂ SĂ SE
DESTRAME NINGE ȘI EU ÎȚI TRIMIT TELEGRAME PNT
NINGE ȘI EU ÎȚI VOSBESC DE IUBIRE TELEGRAFIAZĂ
DE PIMIRE PNT SAU VINO CU URMĂTOAREA NINSOARE
PNT SCUZĂ-MĂ PENTRU LUNGA MEA ASTEPTARE PNT
IARTĂ-MĂ CĂ NINGE PNT CĂ CERURILE TOATE SE
-NZĂPEZESC PNT IARTĂ-MĂ C-ATÂT DE MULT TE IUBESC
PNT NINGE PNT TROIENELE CRESC PÂNĂ-LA NOR PNT
NINGE PNT NINGE CU DOR PNT PNT PNT

Iarnă fără ninsori

A mai sosit o iarnă fără ninsori,
îmbătrâniților schiori.
În fața iubirii și a morții
suntem egali cu toții.

Orașul în bolți se prelinge.
Fără tine, iubito, nu ninge.
Ca întru a-mi îngâna scuzele –
vreau s-ating cerul cu buzele.

> De când te-am iubit,
> de când te-am uitat:
> niște mări au secat,
> niște munți s-au tocit.

Și mai visăm la cerbii, care
i-am înhăma la o ninsoare –
cu ei, în zarea fulguioasă,
am fi putut fugi de-acasă,

Iar atunci ningea cu fulgi grei
numai la un semn tainic al ei
(duminici inventate de mica mea stăpână
la mijloc de săptămână).

> De când te-am iubit,
> de când te-am uitat:
> niște mări au secat,
> niște munți s-au tocit.

Mâne va cădea, pe șes și pe lac,
ultima ninsoare din acest veac.
În fața iubirii, ca și-a morții,
suntem egali cu toții.

Conjugarea verbelor

Înainte conjugam bolovănoasele verbe
la timpul prezent, viitor și trecut.
De la o vreme, dar de la o vreme
le conjug doar la timpul pierdut.

N-am sperat, nu mai sper, n-oi spera –
să te văd, trecutul meu viitor.
Uitarea este boala cea mai grea.
De boala asta n-aș fi vrut să mor.

Arsura gurii tale o mai port –
tu-mi erai catargul, pe-o mare de piatră,
ce-așteptam să mă ducă-ntr-un port
care există numai pe hartă.

Sub a lunii încercănată efigie –
seamănă dragostea noastră, acuma când nu-i,
c-un zeu trecut la o altă religie,
dezamăgit de credincioșii lui.

Cântece fără cuvinte

Doamne, cocorii i-ai dus
și toamna încet a apus.
Totul s-a stins, a murit.
Lasă-mi ceva de iubit.

*

Bea, inimă, la astă răscruce –
ăst potir cu iubire stelară –
băutura dintre toate cea mai dulce
și cea mai amară.

*

Nu mai știu nici eu, nici tu
cum să punem inimii bandaje;
dragostea aceasta între *da* și *nu*:
ca un lift rămas între etaje.

*

Dragostea dumitale
și dragostea mea bocitoare:
ca două catedrale
luminate de-o singură
lumânare.

*

Ca vechiul caligraf azi îs:
„Aș râde, da' nu pot de plâns".

Mi-i sufletul atât de risipit.
Iubirea asta m-a copilărit!
În preajma Ei mă simt pierdut, răzleț:
ca apa înainte de îngheț,
ca floarea care tremură, ușoară,
când vine iarna-n miez de primăvară.
De orice scai, de orice spin mă-neghimp.
Sunt trist și vesel în același timp.
Eu, cel vorbăreț, iata-mă-s peltic.
Cu Ea alături mi-ar fi dulce, zic,
infernul sufocant și smead.
Fără de Ea chiar raiul mi-ar fi iad.
Precum bătrânul caligraf azi îs:
„Aș plânge, da' nu pot de râs…"

*

Rană a mea din piept, din partea stângă,
ești ca o corabie, care
arde la mijloc de mare
și nu-i ajunge apă s-o stingă.

*

> *„Tu stihu-mi îngâna-vei și vei rosti uimită:*
> *Slăvitu-m-a, pe vremuri, Ronsard, când eram floare*"
>
> Pierre de Ronsard

Atunci când o să fii de tot bătrână
și o să iei această carte-n mână –
șopti-vei, peste filele deschise:
„Aceste versuri despre mine-s scrise!"

Poetul care te iubi atât de mult
va fi sub țară, atunci, un pumn de lut;
dar el – cu orice rând din astă carte,
cu orice vers, te va iubi
și după moarte.

Închisă-n casă, singură, uitată,
te vei mai întreba încă o dată:
unde-i iubirea de odinioară?…

Dar numai vântul va vui pe-afară…

Scrisoare către cititor

Acum închizi această carte
și pleci la culcare.
Sau, poate, la moarte.
Înțelege-te-oi oare?

Pe tine, cel care cauți
ceruri, și stele, și munți cu păduri –
în cărțile pe care le lauzi,
în cărțile pe care le-nejuri.

Izbuti-voi să zic ce te doare,
c-un cuvânt pentru tine aparte?
Fiece poem este ca o scrisoare,
pe care ți-o trimit de departe.

Îmblânzi-voi cuvintele-n veci sfidătoare?!
Cu-aceleași pietre și același mortar –
poți să înalți un altar.
Sau o închisoare.

Iartă-mi, rogu-te, acest vis nebunesc,
naivitatea de-a crede că-ntr-un catren –
poate încape-un destin omenesc,
raiul întreg, și ceva din infern.

Și că mai cred că viața mea, care
într-o strofă aici se rezumă –
seamănă cu o lumânare
ce – luminând – se consumă.

Biserica din Căușeni

Schitu-ntre vii și morți
stă ca un legământ.
Pe jumătate-n cer. Pe jumătate-n pământ.

1982

Mierla domesticită

(1992)

Ploaie tristă

Plouă trist. Parcă plouă
peste-o țară ruptă-n două.

Plouă de ieri. Plouă-abătut.
ca după un război pierdut.

Plouă de-o zi. Poate de nouă
în Pruturile amândouă.

Plouă cu mahnă. Și-n amvoane
Isus tresare din piroane.

Salcâmii pălmuiți de vânt
pe dealuri cresc numa-n pământ.

Bătrâne scunde trec pe coastă
cu mănăstirile în traistă.

Iar fulgerul pornit de sus
la ele încă n-a ajuns.

Inscripție

pe o filă arsă de manuscris

În timp ce scriu de Dumnezeu –
pătrund barbarii în cetate:
răstoarnă totu-n jurul meu,
eu tac, și cópii mai departe.
Stând aplecat pe file, scriu:
privindu-i fără de cuvânt
învăț, ce-aș fi putut să fiu
de n-aș fi fost ceea ce sânt.
Cu tot cu hronic mă așază
pe rug apoi: să ard de viu;
și-n timp ce flacăra dansează
eu, Doamne, tot de Tine scriu…
Tot cu cuvintele-mi sărace,
mai scriu de Tine, Doamne, până
brațul cenușă mi se face,
și ei îmi smulg cartea din (…)

Mierla domesticită

Pasăre crescută cu grăunțe,
ce s-a dezvățat de mult să zboare,
vezi cum vântul, umilit, tresare
atingându-se de penele ei unse,
și în ochii ei – cum cerul moare.

Mută umblă printre orătănii
și adoarme grasă pe stinghii;
pasărea amiezilor pustii
timpu-și pierde-n căutarea hrănii
sau batjocorită de copii.

Lângă vraful cela de grăunțe
câteodată stă – parcă-a murit –
și sub ceru-n treuce prăvălit –
tot mai mult aduce-a râgâit
cântecul, ce dat i-i s-o anunțe.

Numai ochii știu să o denunțe,
când o boare de vântuț tresare,
pe această mută zburătoare
ce-a schimbat un cer fără hotare
pe o troacă plină cu grăunțe.

***

Raiaua mea de la Hotin
cu miros aspru de pelin,
pe care vântul îl aduce
din veacul semilunii turce,
mai lasă-mă aici să vin,
miresmei astea să mă-nechin,
raiaua mea de la Hotin.

S-ascult și râul, lâng-un foc,
cum trece parc-ar sta pe loc,
lângă-o sprânceană de zăvoi –
parcă ar curge înapoi,
către-un alt veac și-un alt destin:
focul să fumege pelin,
raiaua mea de la Hotin.

Raiaua mea de la Hotin,
care încapi într-un suspin
și în doi ochi, ca toamna triști,
nici nu mai știu de mai exiști,
acum când bolta ninge lin,
iar eu tot plec, de parcă vin…

Raiaua mea de la Hotin.

Ce sfântă, totuși, este draga mea…

Ce sfântă, totuși, este draga mea,
în timp ce eu îi povestesc că mor
ea, obosită, adoarme încetișor
cu fruntea sprijinită de a mea;
în timp ce eu îi povestesc că mor.

Ce sfântă, totuși, și ce dulce este,
în timp ce moartea mă așteaptă-n drum
ea cu un gest din somn mă probozește
că e banal de tot ceea ce-i spun:
să mor, dar nu acum, dar nu acum.

Ce sfântă, totuși, este draga mea,
în timp ce eu am fost murit de mult –
aude cum, pe văi, se-așterne nea
din somnul ei vorbindu-mi să ascult;
în timp ce eu am fost murit demult.

Ce sfântă, totuși, este draga mea.

Un pumn de lut

„…ci nu voi fi un lut obișnuit”

…arheologi din viitor –
săpând pământul chinuit,
mirați găsi-vor sub ogor
un pumn de lut îndrăgostit;
și căruia, si-atuncea încă,
dup-un mileniu și mai bine
ce-or măcina izvor și stâncă,
o să-i mai fie dor de tine;
o, ei vedea-vor prima oară –
amestecându-l cu cazmale –
un pumn de lut cum se-nefioară
l-atingerea țărânei tale…

***

Sunt rău. Sunt bun. Sunt nemilos. Sunt blând.
Dar tu iubește-mă așa cum sânt.
De-aș fi doar blând și bun, cum mă dorești,
ar fi ușor de tot să mă iubești.

Atuncea lumea toată, câtă e, m-ar adora –
și-ar mai avea oare același preț iubirea ta?!

Nausicaa

„…Frumoase erau cu toatele
Dar Nausicaa le întrecea.”
Homer. Odiseea

Cum călătorim pe o mare tot mai tristă
și sub un cer pe care de la o vreme
numa-l ghicești,
câteodată mă gândesc
că pământul nici nu există,
că pe lume există numai pești și mare,
numai mare și pești.

Tot mai tăcuți, tot mai disperați, tot
mai triști,
legănați de ape, de moarte și vânt.
Dar e de-ajuns, Nausicaa, să-mi amintesc
că exiști
și-atunci adeveresc fraților mei: există!
Există pământ!

Dreptul la eroare

(1993)

Întoarcerea lui Eminescu

Un prieten mi-a spus că l-a văzut
într-o seară pe Eminescu rătăcind
pe străzile Cernăuților.

Chiar acum când ninge pe Moldova
veste ne-a sosit din Cernăuți
că de-acolo Eminescu-tânăr
a pornit spre Chișinău, desculț.

Cu desaga plină de poeme
să se-adeverească a pornit –
dacă mai suntem la locul nostru
și să vadă dacă n-am murit.

Să-i ieșim, pe viscol, înainte
care cu o carte sau o floare:
pașii din omăt să i-i culegem
și să-i cerem în genunchi iertare.

Pentru că nu-l mai lăsăm să doarmă
și-l purtăm pe drumuri de un veac:
ba copiii mor în Bucovina,
ba se-aprinde grâul în Bugeac.

Iartă-ne, bădiță, să îi spunem,
că ades – cum veacul e-n delir –
ai fost oaspete în casa Ta
și în țara Ta un musafir.

Nu te-neghesuiai să-necapi la masă
vinul când curgea gârlă la vale –
la dureri veneai să fii cu noi
și-ți simțeam prezența Dumitale.

Ne-au bătut și cerul și pământul,
vremuri grele au trecut pe-aci,
ne ziceam: s-avem pâinică-n casă,
fără poezie-om mai trăi.

Multe am pățit în acest secol
care neschimbându-se ne schimbă,
deseori ne-am rușinat să spunem
că vorbim cu Tine-aceeași limbă.

Cine ne-ar ierta pentru copiii
care deschideau volumul Tău
și-ți găseau poemele ciuntite
și cârpită soarta Ta, mereu?!

Și-aș boci acum, dar n-am cuvinte:
cei care în cuie te-au bătut
nu străini au fost, sosiți din lume,
tot dintre ai noștri te-au vândut.

Asta e durerea noastră mută
că visând să-și numere arginții –
câte-un Iuda, la un colț de stradă,
vinde-și și poeții și părinții.

Unii s-au deprins stăpân să-și aibă –
ăsta fiind al vieții unic rost –

chiar ar face revoluții, numai
să rămână șerbi precum au fost.

Unde străjuiau clopotniți sfinte,
unde cetățui dădeau în spic,
azi, oricât ți-ai încorda privirea,
nu mai dai cu ochiul de nimic.

Am rămas aproape fără codri,
și ne răspundeau hulpavii hoți:
de ce taie plopii?! – ca să fie
ca la Eminescu – fără soț.

Și atâția plaiul ne-au prădat,
iar acum căințele le vin;
nu le e rușine c-au furat,
ci rușine – c-au furat puțin.

Pe atâția tipi i-am dus în cârcă,
de bocesc când prind să-mi amintescu;
și jurau, cât vin aveau în cană,
că-l iubesc și ei pe Эминеску.

Despre noi ce ți-am putea vorbi,
suferim, în parte, fiecare,
pedepsiți, cum veșnic ni se spune,
doar pentru păcate viitoare.

Căci la noi așa-i de la un timp –
dacă-ngheață via sau puieții –
pentru tot ce se întâmplă-n țară –
nu răspund miniștrii, ci poeții.

Iartă-ne c-atât ne-am fost străini,
dar de astăzi, împlinind un rost,
să sperăm că-n fiecare casă
va găsi Cuvântu-ți adăpost.

…Chiar acum când ninge pe Moldova,
când nămeți prin cerul ei se-alungă,
Eminescu a pornit spre noi,
și – să deie Domnul să ajungă!

15 ianuarie 1989

Coșmar

„În Republica Moldova circa 260.000
de moldoveni și-au declarat
drept limbă maternă limba rusă.”
(Din datele Departamentului de statistică)

În Taimâr, cu-o sanie cu reni –
colo pân’ și vara viscolește –
dat-am de un sat de moldoveni
ce uitaseră – săracii! – românește.

I-a adus colo tătuca țarul
și le-a dat pământ, cât vezi în jur,
numai că nu-netra în el brăzdarul –
căci e bocnă anul împrejur.

M-au cinstit cu țuică din licheni,
m-au servit cu colțunași din pește,
și mi se jurau că-s moldoveni,
doar că – nu pot să vorbească românește.

Și-amintiră, după lungi torturi –
of, și eu mă bucuram ca prostul! –
numai colo niște-njurături
și-necă un fragment din „Tatăl nostru”.

Și-am bocit cu ei la despărțire,
și mi-au dat și-un colte de mamut,
și le-am dat volumul meu subțire
pe care-l tot răsfoiau, pierdut…

Dar, de atunci, nu-n tundră, ci la noi
câte unu-aud cum se fălește:
— Sunt și eu tot moldovan, ca voi,
numai… c-am uitat „maldavenește”.

Se dezice, fiu al nimănui,
în discuții și – afișat – în presă,
de strămoșii și de limba lui,
iar Moldova i-i – doar o adresă.

Că nu-s patriot mă dojenește
și-mi tot spune, cuvântând mereu,
el mai mult „țărica” că-și iubește,
și mă-nevață cum s-o fac și eu.

…Lasă-mă, în graiu-mi, să bocesc
spicul sec, și de sub luturi ruda –
„moldoveanule”, cum zici să te numesc,
care limba ți-ai trădat, ca Iuda.

Nu te cred – cât fi-vei să cârtești,
că-astă țară cu-al ei sfânt temei
mult mai mult ca mine o iubești –
dacă silă ți-i de limba ei.

Dacă limba mamei ți-ai urât,
dar alt adevăr pe lume nu-i:
căci există un popor atât
cât mai e vorbită limba lui.

…În Taimâr, cu-o sanie cu reni –
colo pân’ și vara viscolește –

dat-am de un sat de moldoveni
ce uitaseră – sărmanii! – românește.

Și-un coșmar visez – de-atunci – prin vremi,
mă trezesc și-mi zic: doamne ferește
de-o Moldovă doar din moldoveni
ce-au uitat, cu toții, românește.

1988

Zidul

Desenez o fereastră în zid,
în zidul surd, ca o moarte,
și mă prefac c-o deschid
și privesc pân' departe.

Doamne, ce sfinte peisaje
dat mi-i să văd uneori:
ce arbori cresc pe blindaje,
sau pe tranșee – ce flori!

După ce de aceasta mă-mbăt,
cum de ore nu mai țin cont,
închid ochii atuncea: să văd
ce e dincolo de orizont.

Soarele șade în ierbi încâlcit,
pământu-i de spice mai greu;
și aproape că sunt fericit
în fața peretelui meu.

…Desenez o fereastră-n zid, și
se cască-o spărtură: în ea
m-aș teme să cad – de n-aș fi
legat cu un lanț de podea.

Cimitirul

În anul 1940 frontiera dintre URSS și România
a fost adusă în conformitate cu o hartă a lui I. Stalin, în care acesta indicase din cabinetul lui de la Kremlin cu un creion viitoarele hotare. Astfel în primele luni de după 28 iunie 1940 până și Putna cu mormântul lui Ștefan cel Mare se pomenise În URSS. Un cimitir dintr-un sat din Bucovina a fost și el tăiat în două de creionul asasin. Nu numai viii, dar și morții, cei mai mulți rude între ei, s-au pomenit, dintr-odată, în țări diferite…

…În ’40, atunci când s-au urzit
hărțile după croială nouă –
un creion de ștersături tocit
a tăiat și-un cimitir în două.

S-a zbătut atuncea, sub pământ,
un uncheș de-al nostru dus din viață:
ca în anii foametei, pe când
i-au trecut cu briciul peste față.

Și s-a pomenit cel moș sărac
că în două țări mormântu-și are;
cu o cruce străjuind la cap
și cu altă cruce la picioare.

El avu de toate-n viață parte:
deportare, foamete, zăbrea –

dar calvarul lui de după moarte
fu mai greu ca toată viața sa.

De un veac nu poate ațipi –
sârma cum în vânt se înfioară,
și cum stă cu capu-aicea, și
cu picioarele în altă țară.

Și parcă-l aud, sub crucea grea,
cum se roagă fără de cuvânt:
„De ce, Doamne, m-ai urât așa
tihnă să nu am nici în mormânt?!”

Nu mai are somn, mai jos, sub piatră
unchiul meu din țara nimănui
cum de-o veșnicie se tot ceartă
două țări de la mormântul lui.

Dar există dimineți și seri,
zile, când și morții își bocesc
rudele din cele două țări,
două țări ce, surd, se dușmănesc.

La Blajini, când ne îngrămădim
rudele de-o parte și de alta
și-n aceeași limbă îl bocim,
țara cea, cu-a noastră, astălalta;

se înfoaie, mut, pământul plânsul –
parcă unchiul nostru, și din moarte,
ar dori să deie la o parte
sârma care trece peste dânsul.

Voroneț

Noapte în noapte. Cer în cer.
Adeveresc: visul e o bucată de adevăr!
Plouă pe mări și mările nu cresc.
Ninge pe oase, dar ele nu se mai albesc.

Ca un râu pe care-l auzi de departe –
curge viața, amestecată cu moarte:
sosește prin ploaie omătul.
Aici
Dumnezeu
și-a făcut
autoportretul.

Scrisoare către Alba Iulia

Trecui sârma cea ghimpată
să te văd, plai înnoit.
Basarabia furată,
Basarabia trădată,
sora ta înstrăinată
te salută: Bun găsit!

Urbe cu văzduh sfințit,
te știam mai mult din carte,
căci de când ne-au răzlețit
și de când suntem deoparte,
și-un hotar strâmb ne desparte,
te gândeai c-am și murit.

Te gândeai că nu mai sânt,
mă temeam că nu mai ești;
doar arar, ca din mormânt,
îți părea că deslușești
vreun suspin adus de vânt
dinspre Leova sau Hâncești…

Iar de câte-am suferit
mult mă mir că mai sunt viu;
căci de când ne-am despărțit
deseori m-au răstignit,
prin Siberii m-au târât —
ca să mor, să nu mai fiu…

Și aveam numai o vină:
că eram frate cu tine,
că erai frate cu mine,
că vorbeam limba română,
că ne căutam pe hartă –
iar acestea nu se iartă…

Cerul mi-a tot fost pustiu,
stinse — florile-n grădine
și, de-un veac ce se mai ține,
i-am tot zis răului bine,
și trăiam fără să știu
că îmi este dor de tine!

Aflu-acum că ești, că sânt:
— Bună ziua, soră, frate!
Noi avem un crezământ:
Basarabiile toate
câte sunt pe-acest pământ,
dornice-s de libertate!

Chinuitul meu norod
azi se scoală în picioare;
țara-i vie peste tot;
iar pe câmpuri și ogoare
ro-mâ-neș-ti-le izvoare
încă n-au secat de tot!

Din Hotin pân’ la Chilia,
din Soroca și Orhei —
grâului ce-mbracă glia,

și pădurilor de tei,
și luceferilor grei –
dor le e de România.

Iar bătrânii-atunci când mor,
când se mută sub tărână,
parc-ar porunci îngână:
„Nu lăsați, copii, din mână
sfântul nostru tricolor
și vorbiți – limba română!”

Țară binecuvântată –
azi aci te-ai întregit;
Basarabia furată,
Basarabia-nviată,
sora ta adevărată,
te salută: Bun venit!

1 decembrie 1990

Dumnezeu

Ades, pe bunul Dumnezeu
îl simt murind în locul meu.

Când gata sunt să cad, în drum
pornit spre-un iluzoriu țel,
simt de pe umeri crucea cum
mi-o ia, să o mai ducă el.

Și parcă îl aud, din greu
oftând, din cerul lui enorm:
ce greu e să fii Dumnezeu,
dar și mai greu e să fii om.

Când pentr-un pom ce moare, sufăr,
sau pentru roiul de albine,
sau pentru floarea cea de nufăr –
și Domnul suferă cu mine.

Și, de-un țăruș legat, când zbor,
ori sunt rănit de-un brebenel…
Cu fiecare muritor
eu simt cum sângeră și El.

…Ades, pe bunul Dumnezeu
îl simt murind în locul meu.

Pictori de biserici

Pictăm biserici.
O echipă de zugravi flămânzi de glorie.
Muncim în diviziune, cum s-ar spune
fiecare cu arhanghelul
și dracul lui.
Mai marele nostru de-o viață desenează
numai aure.
Alții — ochi, unii — bărbi.
Eu de când mă știu pictez cozi de draci.

Le fac cel mai bine,
m-am perfecționat atât de mult,
încât babele care se-nechină
adeveresc că-acestea bâțâie.

Ceilalți pictori spun
că dracii fără cozile mele
ar face iadul
neveridic.

Visez să iasă la pensie zugravul principal,
să trec eu la aure,
pe care aș ști să le pictez astfel
încât
să
bâțâie.

Icoană

N-am să uit – pe-un șes podit cu pai –
câte zile-or fi să-mi mai rămână:
O căruță trasă de doi cai
și în ea – o femeie bătrână.

Carul scârțâia din osii, sfânt,
și-nelemnii, văzând, lângă-o răscruce,
că bătrâna duce – sau aduce! –
o căruță plină cu pământ.

Ea stătea deasupra, -negenuncheată,
parcă se ruga, cu ochii duși;
prinse-atunci, blând, lanul să se zbată
și lumina prinsă în țărușI.

Ea stătea ca-n strană, cuvioasă,
și privea tot timpul înainte:
poate-și aducea strămoșii-acasă,
poate-și avea carul cu morminte?!

Numai drumul dacă-l mai vedea,
ochii ei alunecau departe:
parcă țara o ducea cu ea,
parcă o muta în altă parte…

Și am vrut să-i strig o întrebare:
spune, unde duci acel pământ?
E țărână scoasă de vânzare?!
Sau e de la propriu-ți mormânt?!

Pentru pomi îl duci sau pentru oale?!
Ori, poate,-i pământ răscumpărat
de la străbuneii dumitale
care îl vândură altui sat?!

Dar bătrâna n-auzea, se pare,
parcă semăna cu o statuie,
parcă semăna cu-o lumânare
mai mocnind un fir de flăcăruie…

Doar pe chip i le citeai pe toate:
parcă nu avea dreptul să moară
până nu va face o dreptate
poate sie,
nouă, bunăoară.

Și o urmării, fără de grai,
până zarea o-neghiți, -netr-un fel,
ori pân' se topi cu tot cu cai
în țărâna șesului acel…

…Cea icoană o mai văd și-acum
fără-asemănare-n univers:
o femeie și doi cai, pe drum,
și-o căruță, îmbătrânind din mers…

Rănit din iubire

Nu mă călca pe umbră că mă doare.
De mă atingi cu ochiul, prind să țip.
Sunt tot o rană. Sunt pustia care
plânge spre cer cu lacrimi de nisip.

Mă doare ceața, steaua ce-o străbate
mă doare iarba cea pe care-o calc.
Și inima în pieptul meu se zbate
ca o pisică oarbă într-un sac.

Sunt raza încâlcită-ntr-o perdea,
sudoarea pietrei, umbra din cărare.
Mă dor tăcerea ta, și vorba ta,
atât de dragi și de înșelătoare.

Sunt rana peste care s-a pus sare,
sunt lacrima, ce-mi lunecă pe chip.
Nu mă călca pe umbră că mă doare
de mă atingi cu ochiul, prind să țip.

***

Dă-mi Doamne o șansă
Dă-mi Doamne o șansă
Dă-mi Doamne și șansa de a greși

Cum iarna pe câmpuri se lasă
și-n suflete neaua e groasă
iar eu –
visez doar ce-a fost!
(și nu – ce va fi)

Și Doamne n-am nicio șansă
Și Doamne n-am nicio șansă
Și Doamne nu mai am nicio șansă de
a greși.

Cercul lăuntric

(1998)

Solstițiu

Se face ziua tot mai mică,
se face noaptea tot mai mare
și mor copacii în picioare,
și rima ți-i tot mai peltică.

Și ai țipa de disperare
și încă-ai tremura de frică:
se face ziua tot mai mică,
se face noaptea tot mai mare.

Un soare înghețat pe zare
răsare apunând în pripă,
de-acum nimic nu te mai doare
și nici un dor nu mai înspică:

se face ziua tot mai mică,
se face noaptea tot mai mare.

Frig

Răsare luna prin perete
și vântu-ți umblă prin caiete
poate: nu-i vântul ostenit,
poate e Cea care-a murit?!

Parcă te-ai teme să respiri:
petalele de trandafiri
le-auzi cum cad pe masă,
blând…
Și ți-i dușman fi-e-ce gând!

Cu umbra-nchisă în dulap,
cu cerga trasă peste cap,
strângând în brațe perna, plânsa,
ți-i dor de moarte, ca de Dânsa.

Hoții

Doamne, totu-i mahala
Doamne, totu-i mahala
Doamne, totu-i mahala
Doamne, totu-i mahala

Hoții-s în grădina Ta
Hoții-s în grădina Ta
Hoții-s în grădina Ta
Hoții-s în grădina Ta

Cum nu știu ce-ar mai fura –
fură scăpărări de stea.
Doamne, totu-i mahala:
hoții-s în grădina Ta.

Sclava

Când i-am strivit, cu tot cu tron,
pe regii-zei din Babilon –
toți s-au întors cu-averi, cu slavă,
eu n-am venit decât cu-o sclavă.

Era frumoasă: când zâmbea
pomii-nfloreau după perdea
și iedere urcau pe ziduri –
privirea ei îmi lăsa riduri.

Eu îi eram stăpân și domn:
mă mângâia, tăcut, prin somn;
din vis, când îi ceream hangerul –
cu pleata-i și ștergea mânerul…

Îi sărutam glezna cerească,
și-i porunceam să mă iubească
mai mult decât pe Dumnezeu,
căci: „EU ÎȚI SUNT STĂPÂNUL TĂU!”

Iar ea zâmbea prin lacrimi mută,
cu toate bolțile-n derută,
cu frunza delirând în tei,
ea, sclava mea; eu, sclavul ei…

Fotograful de fulgere

Eu fotografiez fulgere
despicând bezne,
ceruri,
sau brazi;
pe dealurile cele mai înalte,
pe blocurile cele mai suple,
lângă arborii bătrâni și însinguraţi
le momesc;
periculoasă profesie,
aproape la fel de periculoasă
ca viaţa însăși –
să fotografiezi fulgere.
Și-n timp ce unele lovesc în mine –
mai reușesc să le scapăr.

Vă las ca amintire acest fulger
care am
fost.

Lapsus

N-am uitat să scriu câteva cărți
de poeme,
n-am uitat să iubesc o femeie
și câteva poene
în viața asta scurtă,
cât un scăpărat de chibrit…

…Am uitat doar să fiu fericit.

Urmele lui Dumnezeu

Pădurea din jurul satului meu –
prin ea s-a plimbat Dumnezeu.
Ce vezi nu-s izme albe, cicori albăstrui –
sunt urmele încălțărilor lui.

Undeva pe-aici, pe-o costișă de plai,
s-a oprit. Și-a privit către rai.
Frunza pioasă,
floarea plăpândă –
parcă îi mai păstrează respirația blândă.

Îngăduie-un pic. Privește înainte.
Frunza aici nu conspiră. Nici izvorul
nu minte.
Vântul din iarbă,
și stânca,
și ulmii –
totul este la fel de la facerea lumii.

Cărările le măsori cu bătaia inimii,
nu cu pasul.
Nici timpul aici nu se măsoară cu ceasul.
Te oprești lângă-un izvor bâlbâit și tehui
să-ți speli sufletul. Ori – rănile lui.

E plină de metafizică aici fiece
floare.
Citești fraze din Ecleziast

pe nori
și
izvoare.
Și te vezi, te crezi, te simți
într-un colț de zăvoi
ca un soldat uitat de război.

Te bucuri: de-o floare,
de-un murmur,
de-un cireș amărui –
parcă ai fi dat de urmele Lui…

…Pădurea din jurul satului meu –
prin ea s-a plimbat Dumnezeu.

Rugăciunea

Călugării tăiați în rugăciune
tresar acum în stratul de cărbune,
se răsucesc în vorbele străbune,
parcă ar vrea, prin noi, să se răzbune
călugării tăiați în rugăciune.

Și-acea neterminată rugăciune
parcă nu noi, ci ea pe noi ne spune;
o îngânăm: și prinde-n cer să tune
și miezul să se adauge-n alune.
…Acea neterminată rugăciune.

Și iată că se-netâmplă o minune:
niște cuvinte pot să ne adune –
pe-acei de-aici, pe-acei plecați în lume –
ca să ne dea la toți un singur nume:

o țară spune-aceeași rugăciune…

Tăceri asurzitoare

Tăcerile sunt pline de cuvinte:
ele au colți,
sunt colorate,
și prezic;
dânsele pot p r e a m u l t u l a-l cuprinde
cum vorbele, ades, nu spun nimic.

Tăcerile sunt pline de cuvinte,
cu fulgerări și prăvăliri de stâncă.
Au mai rămas pe lume lucruri sfinte
neprofanate de cuvinte încă.

Tăcerile sunt pline de cuvinte…
Învață să le-asculți. Și să le-auzi.
Să poți vorbi cu morții din morminte,
cu cariul ce lucrează în aguzi…

Tăcerile sunt pline de cuvinte.
Iară în urma ultimei plecări –
numai tăcerea te va ține minte…
Și poate-o carte, plină de t ă c e r i .

Moscheie

(Taj Mahal)

Se gudură-n preajma-i
nemărginirea,
cărămida se face praf
de cum o atingi cu privirea
Alah il ilalah

Unde-și scot ochii unul altuia corbii,
tac îngenuncheat în praf
cu gura plină de vorbe
Alah il ilalah

Adorm cu fruntea pe carte
la un însemnat paragraf:
nu există nici viață, nici moarte…
Alah il ilalah.

Nu te grăbi, copilo…

Doinei, la împlinirea vârstei de 16 ani

Nu te grăbi, copilo, să iubești:
e ca și cum te-ai grăbi să-mbătrânești
sau ai dori să scapi de frumusețe –
acest dar.
Dragostea adevărată o întâlnești
o dată-n viață, sau – și mai rar.

Vai de cei care și-au dat viața
pentru un sărut,
pentru un sărut prefăcut,
sau au crezut că și „Nu!”
– înseamnă „Da!”
Fericiți cei ce-au văzut (iubirea)
și nu li s-a părut
sau au putut muri pentru ea.

Precum străvechii corăbieri mai învață
a deosebi ce-i „Pământ!!!” –
de miraje și ceață,
Iubirea ta Mare – de văpaia de-o zi,
în care, ca pe-un arhipelag apt pentru viață,
te-ai putea naște
și-ai putea trăi, și muri.

Lied

Erai păgână și frumoasă
cum păru-l așterneai pe masă,
lumina zilei, sperioasă,
se sfâșia ca o mătasă.

Erai păgână și frumoasă.

Și-atunci, molatic, când zâmbeai
se veștezeau copacii-n rai,
ceru-ntre noi îl coborai
și noi eram, că tu erai.

Atunci, molatic, când zâmbeai.

Erai frumoasă și păgână –
simțeam, cât ne erai stăpână,
sfârșitul lumii cum se-amână
c-un veac, c-un an, cu-o săptămână…

Erai frumoasă și păgână.

Refren

Sunt beat, dar nu de vin.
Și zac, dar nu de boală.
Fără de tine, eu – mi-aș fi străin
și parcă aș trăi de mântuială.

Începe viața mea într-un suspin
și trec, prin suferinți, ca printr-o școală.
Sunt beat, dar nu de vin.
Și zac, dar nu de boală.

Sunt beat, dar nu de vin.
Și zac, dar nu de boală.

Orice cuvânt, în astă vălmășeală,
e atâta de sărac și de puțin.
Și numai dorul meu, în astă seară,
amar e, ca și frunza de pelin.

Sunt beat. Dar nu de vin.
Și zac. Dar nu de boală.

Zeii sclavi

Zeița la care ședeau noroadele să i se închine
și s-o slăvească aproape păgân,
m-a ales dintre toți muritorii pe mine
și mi-a îngăduit să-i fiu stăpân.

Mă gândesc că mai mult a fost o-netâmplare,
se vede că ispășea vreun păcat
dacă se hotărâse să fie mică
din mare
și supusa credincioasă a unui bărbat.

Ce umilit mă tot simțeam de umilința ei!
Ea, care muta pe ceruri stele
când mă aștepta serile, ca de-obicei,
ca să-mi scot cămașa, să mi-o spele.

Și-un fel de rugăciune mi-era zelul
când o urmăream speriat din pridvor
cum în bucătărie, c-un cosor
pentru mine taie pătrunjelul.

Ades, când rămâneam cu dânsa după ușe
gândeam, în timp ce sărutam călcâiul său,
să-i pun dumnezeirea în cătușe
și să-i mă rog în taină numai eu.

Dar nu-nedrăzneam, și-n piețe,-n târg – mereu
ca pâine să câștig și pentru sațul ei –

vindeam fotografiile lui Dumnezeu
pe care le purtam în ochii mei.

Între dragoste și moarte

Deasupra mea toate stelele-s sparte
și pădurile, prin care trec, par mâhnite,
mereu, între dragoste și moarte,
mereu, între dragoste și moarte
zilele mele – înghesuite.

Cine m-ar putea de măriile-voastre desparte,
iarbă și frunză, stea și izvor,
mereu, între dragoste și moarte,
mereu, între dragoste și moarte –
condamnat să mă nasc și să mor…

Zăbovind pe vreo filă de carte,
încercat de-un noroc sau de-o pacoste,
învăț să mor și să fiu mai departe
mereu, între dragoste și moarte,
mereu, între moarte și dragoste…

Continuitate

Iată c-ai ajuns să râzi
cu gura mea, să te uiți cu ochii mei
la câte ți se întâmplă,
să măsori cu respirația mea
Universul,
să iubești cu cuvintele mele,
să mori cu moartea mea,
iubito,

Doruri interzise

(2003)

Cântecul

Pentru Fuego

Atât de trist cânta o goarnă
că începu să ningă-afară.
Mi se părea că-n lume-i iarnă.
Mi se părea că-n lume-i vară.

Scriam cuvintele pe ceață.
Mi se părea că-n orice frază
se face, tainic, dimineață.
Mi se părea că se-neserează.

Și cântecul – ca o ninsoare
cădea solemn peste pământ,
iar șesul învăța să zboare.
Mi se părea că nu mai sunt.

Mi se părea că e devreme.
Mi se părea că e târziu.
Mi se părea c-am fost în vreme.
Mi se părea c-am să mai fiu.

Limba noastră cea română

Lui Grigore Vieru

…Face iarba să răsară.
Noi prin ea suntem o Țară.
Ea ne-adună și ne-negână,
Limba noastră cea română.

Ea îi e păsării zborul,
Tânără precum izvorul
Ca veciile – bătrână…
Limba noastră cea română.

Unii au zis că e săracă
Valaha-româno-dacă,
Și miroase a zer și-a stână
Limba noastră cea română.

Și-au ținut-o după ușe,
Și au pus-o și-n cătușe,
Dar s-a înălțat, stăpână –
Limba noastră cea română.

Iar când dânsa-n bolți răsună:
Parcă fulgeră și tună,
Parcă plouă pe țărână…
Limba noastră cea română.

Ca o mamă ne adună,
Ea ne ține împreună,

Ea aici e-n veci stăpână,
Limba noastră cea română.

Pelerin

Vin de Nicăieri,
plec spre Niciunde,
Codrul meu e fără arbori,
marea mea e fără unde,
Cerul meu e fără stele,
ora mea-i fără secunde…
Vin de Nicăieri,
plec spre Niciunde…

Din Aproape în Aproape,
din Departe în Departe.
Dinspre moarte către viață,
dinspre viață către moarte,
Mă topesc în câte-o zare,
mă ascund în câte-o carte…
Din Aproape în Aproape,
din Departe în Departe.

De la Sud până la Nord,
de la Nord până la Sud
Cum cu iarba-n șes răsare
viitorul îl aud
Și de ploile de mâine –
cum nisipul este ud…
De la Sud până la Nord,
de la Nord până la Sud.

Cum vorbesc de unul singur
Și mă duc, făr’ să știu unde,
Oamenii se-ascund de mine
(numai vântul nu se-ascunde),
Câte-odată strig spre dânșii,
dar doar Domnul îmi răspunde…

Vin de Nicăieri,
plec spre Niciunde…

Arheopterix

E-o zburătoare ca un munte.
Se prăbușește ca un val.
Nici stârv nu cată, nici grăunte…
Nici pasăre, nici animal.

Și pasăre, și animal.
Cu lava zorilor pe frunte
se urcă-n cer precum un mal
și zboară, greu, din munte-n munte.

E pasăre? Sau animal?
De colți flămânzi și pliscuri crunte
rănită – zboară ca un deal –
din cer în cer, din munte-n munte…

Nici pasăre, nici animal…

Moartea în scenă

Actorii în scenă se prefăceau că mor
(Era o înscenare după un mit,
cu zei, măscărici, decor),
când unul dintre actori chiar a și murit.

Atunci când au ieșit din scenă, pe-o poartă,
(ori s-au retras în mit
cum avea să scrie un critic de artă)
unul dintr-înșii n-a mai ieșit.

„Ce e cu el? E beat? Sau – tâmpit?”
(regizorul – nu zadarnic e artist emerit –
știe mai bine când și cine să moară!)
„Scoateți-l dracului din scenă afară!”

Spectatorii au râs zgomotos
(cum alți actori îl trăgeau de picioare,
culegând câte-o floare căzută pe jos):
„Domnilor, ăștia habar nu au cum se moare!”

Era ca un înger bătrân, cu o față frumoasă –
(a jucat numai în roluri secundare
sau figurant – în scene de masă) –
prima dată interpretase un om care moare.

Spectatorii n-auziseră de dânsul, prea poate,
(răsplătind cu aplauze înflăcărate
moartea actorului, fără s-o știe)
actori ca aceștia sunt, desigur, o mie…

Mai apoi tot orașul de incident a vorbit
(că: „Pe scena Teatrului Cutare
un actor s-a ținut de cuvânt, și-a murit!”)
și-a fost un scandal, ehe! din cel foarte mare.

Regizorul-prim, desigur, a protestat
(„La noi e teatru adevărat,
la noi pe scenă, domnii mei, nu se moare!”)
la conferințele de presă ulterioare.

Deși fusese o banală-ntâmplare cu un actor
(Era o înscenare ordinară, după un mit,
cu zei, măscărici, decor)
când unul dintre actori chiar a și murit.

În timp ce marii actori se prefăceau doar
că mor.

„Biblice”

1. Ierușalem

Acolo, șezum și plânsem.
La Zidul Plângerii.
Martori mi-s sticleții și îngerii.
Din Ierușalem[2]

Acolo. Cu fruntea pe pietre.
Pe Domnu-l rugam, pe tăcute:
păcatele cele nefăcute
să mi le ierte.

Doamne!, ziceam. Doamne.
Mi-am trăit anii, ca pe niște păreri,
fără primăveri,
fără veri,
numai toamne.

Doamne.

Sub acest pom de omăt
cu ramuri de fum,
închid ochii acum
să Te văd.

9 octombrie 1990, Ierusalim

2. Femeia lui Lot

Mi-a spus Dumnezeu să nu mă uit îndărăt,
către orașul în care a căzut luna arzând
și-o bucată de soare,
către orașul în care au rămas urmele mele
de pruncă, urmele tale de făt,
prima mea dragoste, ultima ta disperare.
Acolo, sub bolțile lui, am fost roaba ta
împărată
când m-ai sărutat la Marea Moartă, lângă apă;
acum va trebui de toate să mă despart
de parcă n-au fost vreodată,
de parcă viața mea abia ar trebui
să înceapă.
Acolo în Sodoma, cea pedepsită cu foc
de profet,
au rămas toate amintirile mele, dulci și amare,
în care, Dumnezeul meu, precum în Tine, eu cred
chiar cu riscul de-a fi prefăcută-ntr-o
stană de sare.

Mi-a spus Dumnezeu să nu mă uit
îndărăt.

Marea Moartă, octombrie 1990

3. Sulamita

Aceleași capre
aceeași iarbă pasc
pe dealurile din Damasc
și picură de sânge luna
de două mii de ani întruna.

Și Solomon, cu voce slabă
de împărat robit de-o sclavă,
încearcă, înconjurat de harpe,
ca să-mblânzească un pui de șarpe.
Când Sulamita trece prin cetate
femeile se-ascund înspăimântate,
soarele-asfinte
să răsară ea.
Cine cu dânsa s-ar asemăna?!
Când ea schițează un surâs pe buze
cad vrăbiile-n praf
ca niște frunze
și leii cei din piatră, de pe zid,
încep să mârâie,
timid…
Nu rana cea de la războaie-l doare,
o sută de regine are,
s-ar compara cu Sulamita una?!
Stelele-s pale când
apare luna.
Iubirea când de inimă îl mușcă
se zbate ca un leu în cușcă;
cum ar schimba – și sceptru și
coroană –
cu mâna ei trecându-i peste rană!
Iar Sulamita trece mai departe –
ea-i dincolo de viață și de moarte –
spre cărțile ce le scriau pe-atuncea moșii
ca să se roage la surâsu-i
păcătoșii…

4. Dans

Atâta de frumos dansai
că iadul meu mi-a părut rai,
și-aproape că nu m-au durut
cuiele-n care-am fost bătut.

Și cei ce-n suliți mă purtau
și-mi dau cucuta să mi-o beau
vedeau
        că nu vedeam
                decât
cât de frumos dansai: atât!

Și capul când pe trunchi mi-au pus,
rostogolindu-se
                de sus
mai urmărea,
                cum – precum vântul –
dansai
        și
            n-atingeai
                pă-
                    mân-
                        tul…

5. Grădina Ghetsimani

În grădina Ghetsimani
roure sunau
            ca banii…

Eli, Eli![3] –
mușcau cuvintele din buzele mele.

Se făcea ziuă și se însera
cu da și nu, cu nu și da.

Eli, Eli! mă rugam printre suspine.
Doamne! Doamne, scrie cu mine!

Cum eram om, cu datul sorții,
mă bâlbâiam în fața morții.

Eli, Eli!
Lacrimile-mi umpleau ulcele.

Pe-atunci profețiile nu aveau profeți,
nici casele n-aveau pereți…

Trist, se scurgea țărâna-n stele.
Eli, Eli!

Eli, Eli!

27 august 2002

6. Când Steaua…

Când Steaua către zări se duce,
parcă ar merge înapoi –
Iisus coboară de pe cruce
și se ascunde printre noi.

Se mută pomii în văzduh.
Devine lacrima privire.

Se umplu pietrele de duh
și, iată-le, prind să respire.

Cel înviat e printre noi,
dacă aud cum, blând, tresare
sub pași sămânța de trifoi
și încolțește în cărare.

Cum raza Stelei din înalt
vestind se-aude mai departe:
— Iisus cel Sfânt a înviat!
Iar cine-nevie n-are moarte!

Ierusalim, 1990

7. Cireși

Când începe al florii prăpăd
și albinele trec prin fereşti –
închid ochii atunci să Te văd:
E Ș T I !

8. Câmpia Profeților

La Sodoma și Gomora
Marea Moartă n-are unde.
Dacă întrebi cât e ora
ceasul nu-ți răspunde.

Pe câmpiile bătrâne
ți-amintești, în inserări,
doar ce o să fie mâine
și nu știi ce a fost ieri.

Câmpia Profeților,
Marea Moartă, 1990

Acel care moare…

Să scrii un poem în care cuvintele
să se nască unele din altele,
așa cum se naște-un ecou
din ecoul
altui ecou,
încât acel care moare –
ascultându-l –
să aibă impresia
că se naște din nou.

Premoniții

E toamnă. Ning frunzele,
rânduri.
Și cad toți copacii pe gânduri.

Ceață amestecată cu ramuri –
ca o perdea stă
la geamuri.

În cărțile
ce le citești
pe sărite,
cuvintele șed
zgribulite.

Degrabă va ninge,
degrabă!
Și cărți
încăpea-vor
într-o silabă!

Pe dealul
ce-n nouri se curmă –
păstorul
păscut e
de turmă.

E toamnă. Ning frunzele,
rânduri
Și inima cade pe gânduri.

Paracliser în munți

Sunt paracliser într-o biserică veche
zidită de-un sulger
care aprind lumânările
de la fulger,
mă agăț, ades, de nori
ca să trec peste hău
și strig: Iată-mă, Doamne!,
Uită-te, Doamne! –
acesta sunt eu!

Când pârâie cerul de trăsnete grele
îngenunchez pe pragul
chinoviei mele
și mă rog (eu, o biată furnică):
Iată-mă, Doamne!,
Iartă-mă, Doamne,
că nu mi-i frică.

În biserica mea zidită pe-o buză
de hău
nu mă rog decât eu,
aprind câte-o mie de lumânări
la icoana lui Christ
și zic: Iată-mă, Doamne!,
Vezi-mă, Doamne!,
cât sunt de trist.

Mă simt aici în biserica zidită
de sulger
ca un arbore-n care
locuiește un fulger;
și-netre stânci –
din câlți de ceață – fac punți
când ning singurătăți de sus,
peste munți.

Visez, în sihăstria mea,
de multe ori
cum păcatele mele mă trag către nori
iar eu strig, prin viscol și ger:
Iartă-mă, Doamne!
Iată-mă, Doamne! –
eu sunt ninsoarea
ce cade în cer…

28 iunie 2002
schitul Cerebuc,
muntele Ceahlău

Bătrânul ostaș

— Ce faci, frate, la râu?
l-am întrebat
pe bătrânul ostaș.
— Îmi spăl păcatele.

— Ce faci pe câmpul
de luptă
după ce ai învins?
— Mă înving
pe mine
însumi.

— Ce faci
între leproși?
— Mă înalț
prin umilință.

— De ce te temi
cel mai mult?
— Să mor
ca și cum încă
nu m-am născut.

A doua venire

Iisus a venit.
Dar fără interviuri,
fără microfoane,
fără reflectoare,
a mai urcat o dată pe cruce.
Așteptam să-l vedem la „Buletinul de știri”
murind
și înviind,
fără cascadorii credinței
în preajmă…
Și mai așteptam să vină somnul
ca să ne trezim.

Regina

Ea e *regina fără țară*,
poporul căreia sunt *eu*.
Aștept, umil, un gest de-al *său*
ca să se facă-n lume vară.

Cireșii, brusc, să se înfioare
dintre omături, înflorind.
Să-i cad, slugarnic, la picioare
reginei fără de pământ.

Să simt – iubind-o *ca pe-o țară* –
pe meterezu-n cer răsfrânt,
cum sufletu-mi se desfășoară
precum
un steag
bătut
de vânt.

Pentru surâsu-i dresez fluturi,
și-s răzvrătit, și sunt cuminte,
cerul topit îl leg de luturi
și sensurile – de cuvinte.

…Adoarme-n câmp, lângă-un izvor,
cu pumnul pus sub cap drept pernă,
de strajă având *un muritor*
cercat de-o dragoste *eternă*.

10 aprilie 2002

Invers

Plouă invers, dinspre pământ spre cer.
Curg arborii spre nouri, înfrăgezind departe.
Ce-aș mai putea, o, Doamne, de-acum să-ți mai cer,
când mi-ai trimis iubirea aceasta
ca pe-o moarte?!

Și uruitul ierbii răzbate în odăi,
tot mai matern
mai blând,
mai auster;
cu gura mea când caut, setos, buzele ei:
ca un spion fiola cusută la rever.

Lupoaica

„*Bade Ioane,* se întreabă cu jale
mai înainte ca licoarea să-și beie,
tu care-ai domesticit animale,
de ce nu poți domestici o femeie?!”

Lacrima-i cade – pic! – în paharul cu bere:
„*Așa e mai bună…*”, râde cu fața-n pufoaică:
„*La viața mea, am crezut că iubesc o muiere,*
dar, domnii mei, am iubit o lupoaică…”

„*Împărțisem cu ea patul, fereastra, cutia poștală…*”,
povestea, sorbind din pahar licăr de lună,
ca să-și trezească mesenii din piroteală:
„*E greu să iubești femeie și lup împreună…*”

Și-apoi, când toată lumea uita de dânsul, zicea
târziu de tot, cu vocea lui suferindă:
„*Chiar și-acum ea mușcă din inima mea,*
când cine știe prin care coclauri colindă…”

Despărțiri neanunțate

Mergeam prin ploaie,
îți beam lacrima ta,
erai neîngăduit de frumoasă
sub pomii de lacrimi.

Vorbeam cu cuvinte
despre cele nespuse.

Vorbeam despre despărțire
ca despre moarte,
care se poate întâmpla doar cu alții.

De ce nu mi-ai spus
că venise iarna,
iar eu așteptam
să înflorească copacii?!

Doruri interzise

A venit din nou primăvara. Și iarăși
tristețea e multă.
Și inima-n piept, iată, nu te mai ascultă.
Și ți-e dor. Și ți-e silă. Și ți-i a trăi. Și a muri.
Și iarăși confunzi: bucurii cu triste ți,
și noapte – cu zi.

Mergi pe-aceleași alei bătătorite azi
de alți pași.
Alți oameni sunt fericiți în această
primăvară, ca niște lași.
Cad sori printre frunze, că-ntr-un divin
autodafé.
Și-ai boci. Și ai râde. De-ai avea
pentru ce.

Ca un iepure ce-aleargă pe șosea
printre faruri
sentimentele tale ies în întâmpinarea
acestui câmp de hardaluri –
aici, în fața acestui cer galben așternut
pe pământ,
îngânai fericit altădată: „Atât cât iubesc –
încă sunt!”

E din nou primăvară. În cer. Pe țărâni.
Și pe lacuri.
Și ție ți-e dor de aceeași femeie,

ca și-acum patru veacuri.
Te plimbi pe lângă-aceleași râuri în care-nfloresc
aceiași lotuși.

Și totuși și totuși și totuși.

22 aprilie 2003

Cer dăruit

Cu tine-n vorbe și cu tine-n gând,
purificat de vini și de păcate,
iubeam cum nimeni n-a iubit nicicând
și parcă tot iubeam pe jumătate.

Și m-am temut să te iubesc mai mult,
când nu știam „mai multul” de există…
Tăcerea învățasem să-ți ascult:
știam când ea e veselă sau tristă.

Treceam prin acel secol mohorât,
și nu simțeam nici arșița, nici gerul –
mirat că am putut iubi atât, încât
deasupra ta să înflorească cerul.

Sipica

De-atâta bine mi se face rău.
Și de atât curaj m-apucă frica.
Acum când înflorește, blând, sipica
e aicea pân' la bunul Dumnezeu.

Și mi se face cald de-atâta frig.
Și trist devin – de atâta bucurie.
Mi-aud tăcerea doar atunci când strig.
Sau când poema singură se scrie.

Și trist sunt după orice biruință!
Și vesel – după fiece durere.
Învins fiind, mă umplu de putere,
și înjurând mă umplu de credință.

Și cânt, să nu se-audă că bocesc,
cum floarea umple lumea de prăpăd;
de-atâta dragoste încep să te urăsc,
de-atâta dor nu vreau să te mai văd.

În căutarea Sensului, cel greu,
poemu-l șlefuiesc, până se strică…
…De-atâta bine mi se face rău,
și de atât curaj, Doamne, mi-i frică…

Nu credem

Iarba foșnea ca părul unei femei.
Ecoul se rătăcise în munți.
Pomii erau de roură grei.
Începeam să te uit. Începeai să mă uiți.

Peștii se zbăteau să învingă curentul.
Iedera-și făcea vânt să se agațe de nori.
Începeam să te uit. Cu sentimentul
că așa se învață să mori.

Daniela în groapa cu lei

Fiindcă înnebunise cu frumusețea-i
bărbați și femei,
fiindcă stăteau zile și nopți
în zăpadă,
copii și bătrâni, să o vadă,
o aruncară în groapa cu lei.

Leii flămânzi uitară pe-o clipă
că-s lei,
când o văzură, mârâiră vâlvoi,
și se dădură, pierdut, înapoi,
înspăimântați de frumusețea ei.

Înspăimântați de puritatea ei
și de privirea ei de stâncă,
că era doar SUFLET… iară bieții lei
nu știau – SUFLETUL – cum se mănâncă?!

Și se uitau cu ochii-nchiși la ea,
simțind cum mor,
pierduți și umiliți,
haita acea de lei îndrăgostiți,
ce, blând, spre Domnul cel din ceruri mârâia.

Și erau una – întemnițat și temnicer;
în timp ce ziua-n luturi se scurgea,
ea soarele în brațe-l cuprindea
și groapa cea cu lei cădea în cer.

Bătrân

Nu mai zâmbește cu gura, ci cu ridurile.
Nu mai vorbește cu cuvinte, ci cu tăceri.
Când stă pe loc, dau peste el toate zidurile.
Când e-netrebat ce zi este azi, zice: „Ieri”.

Cetatea Albă

O iederă uscată,
profilându-se-n zori:
ca o scară
pe zid
        uitată
de către asediatori.

Sfârșit de poem

…Când n-o găsesc la capătul celălalt al
pernei,
mă simt cu sufletul parcă-n afara
trupului,
ca o albină rămasă în afara
stupului
la venirea iernii…

Psalmi de dragoste

(2014)

Nădăjduiri

Bucuros este sufletul meu,
Ca o biserică în care a intrat Dumnezeu:
Vâzdoagele au înflorit brusc în icoane
Și-au înmugurit podele și obloane

Și ușile, care se deschid, a Înviere,
Mai înainte de a le apuca de mânere.

Privirile mele îndrăgostite
De lanuri, de păduri, de ape, de răchite,
Te caută și te găsesc în toate:
În lujere și fulgere,
În arbori și cioate…

Învăluit îs, ca de-o respirare, de aburul minunii,
În care mă topesc și cu care mă confrunt.
Mă caut printre cuvintele rugăciunii:
Să văd dacă mai sunt.
Frazele stânjenite îmi înfloresc pe buze,
Vie mi-i nădejdea:
Ca focul sub spuze…

Bucuros e sufletul meu:
Ca o biserică în care a intrat Dumnezeu.

decembrie 2012

Privighetori împăiate

Cunoscusem pe cineva, colecționar de lucruri
ciudate,
un fost caporal, care se lăuda că scrisese,
la viața-i, și poezii:
acesta-și avea casa plină cu privighetori
împăiate
pe care ți le-arăta, încântat: „Numai privește-le!
Parcă-s vii!”

„Mai lipsesc careva exemplare…”, îți mărturisea,
pe un ton visător,
în timp ce se plimba printre ele cu pas
militar:
„Păcat doar că n-am putut împăia și
cântecul lor,
care a fost, și dânsul,
ex-
tra-
or-
di-
nar!”

Psalm

Sunt Doamne atât de trist și singur:
precum un rug în care ninge,
ce ba învie, ba se stinge…

Sunt Doamne-atât de trist și singur…

Precum de rouă – niște crânguri,
mi-s zilele de lacrimi pline.

Se vede Doamne de la Tine
cât sunt de trist,
cât sunt de singur?!

De orice rază ce m-atinge
mă simt rănit până la sânge…

Sunt Doamne atât de trist, și singur:
precum un rug în care ninge.

22 iulie 2007,
Spitalul Republican de Urgență

Expoziție de icoane

Icoane pictate peste alte icoane mai vechi:
rugile tale abia mai ajung la sfinții dintâi
cu vopsea peste ochi,
cu vopsea în urechi,
șchiopătând de vopselele de pe călcâi.

Ochii lor închiși pe dinăuntru deschiși
văd – ce nu zăresc sfinții din față –
l a c r i m a ,
cea de care obrajii ți-s scrișiși,
în care nu se știe
cât este foc
și cât este gheață.

Psalm

Nu am, Doamne, nimic, și-s bogat.
Sunt, Doamne, cel mai bogat, că te am.
Cu fiece mugur ce iese din ram – Te-am aflat,
cu cerul ce-mi intră în casă prin geam!

Nu Te supăra, Doamne, că port roura-n gene,
că cel mai fericit am fost, fără să știu:
când sfâșiat eram de fiare în arene
Tu mă strângeai la pieptu-Ți, ca pe-un fiu…

Și ce ușoare-s lanțurile grele
și piatra de sub cap mi-e pernă moale –
în locul unde lacrimile mele
se întâlnesc cu râurile Tale!

Și cărțile au suflet…

Și cărțile au suflet:
uneori
le și auzi, în preajmă, cum respiră,
cum plâng, cum râd cu tine, cum se miră
și-ți fac din zile moarte – sărbători.

Sunt cărți ce te urâră și iubiră
și cărți care te-au învățat să zbori
sau, la duieluri, când te-ai dus să mori,
ca niște secundanți, te însoțiră.

Cărți vii pe care, când le ai în față,
și, ca pe niște vietăți, când le mângâi:
le simți cum te resping sau te răsfață…

Cărți care te îndeamnă să rămâi –
să poți trăi, cu ele, înc-o viață:
iubirea de pe urmă, iubirea cea dintâi…

Arhanghel îmbătrânit…

Aripile mele, of!, cum mă mai dor,
dar ele nu mă dor de zbor lung:
aripile mă dor de nezbor,
că n-am ajuns cu ele acolo unde
trebuia să ajung…

Gârbovit sunt ca un hamal într-o gară
de greutatea aripilor mele
arse de mucuri de țigară,
când eu le voisem – arse de fulgere
și de stele…

Început de singurătate

Ce greu înveți să fii singur:
singur într-o mulțime,
singur într-o chilie
în care nu mai e loc
decât pentru tine și Dumnezeu.

Și-necă mai ai atâtea de învățat:
să pui tăcerea în locul cuvintelor,
să auzi cum ruginesc
piroanele în palmele lui Iisus,
cel uitat pe cruce…

Ar mai fi și altceva de însușit:
să-ți uiți amintirile, numele, chipul,
să spui „mâine” unui timp care-a fost,
să pui mâinile pe piept și să aștepți
să te nași…

…Ce greu înveți să fii singur!

Cititor de poeme

Acest poem pe care-l citești
nu există
decât în imaginația ta,
urmând de fapt să-l scriem împreună:
eu – cuvintele,
tu – restul.

De tine, de tine depinde viața poemului:
eternitatea lui de o clipă,
secunda în care se aciuiează vecia;
iar acum: deschide fereastra
să intre timpul
în toate silabele lui.

Citește-l, dezghiocându-l mai întâi de cuvinte,
scuturându-l de toate înșiruirile sale,
până cele puse de mine-n poem
vor alcătui un tot întreg
cu cele adăugate de tine la gloria lui,
până nu vom mai ști –
care ești tu
și care sunt eu.

Ploi inverse

Cel mai frumos ar vorbi despre vulpe doar
vulpea,
și cutea – cel mai sigur despre coase;
cel mai bine-ar povesti despre flacări
doar fluturii cu aripile arse.

Iar despre țara asta de coline
ar trebui doar vulturu-întrebat,
ce știe orice fir de iarbă cum va crește
și orice sâmbur cum e semănat.

Dar iată că încep și sărbători
și steaua se dezgheață în fântână –
fiece cântec este mai deplin,
orice durere e, acum, mai lină.

Când de pe mare plouă-n univers,
păstori întârziați, pe dealul spân,
își muruie urechile cu glod:
să nu audă murmurul păgân.

Și-s bucuroși, cu mâinile cum simt
că lâna de pe oi se face deasă,
în timp ce le aburcă înspre stâni
și se socot în cer la ei acasă.

Și ploaia asta trage către stea
șfichiul seminței, iarba se-nefioară,

și sâmbure ce-a fost încă în zori
e pom crescut de-a binelea spre seară.

Doar după ploaia, inversată totuși,
atâta liniște se lasă pe pământ,
că se aud luminile de mâine
și imnul, cum se teme de cuvânt.

Regina hună

Când au intrat în Râm pe uliți,
portretul ei – ca pe-o icoană
ce i-l duceau lăncerii-n suliți –
a pus cohortele pe goană.

La frumusețea ei barbară
ce și-o purta ca pe-un delict,
cezari și regi îngenuncheară
și-necă și-un papă, Benedict…

De mult e praf oastea-i vitează,
de mult cenușă-i acel jar,
dar și-azi cea țară-și mai botează
pruncii cu numele-i barbar…

***

Dimineața pe la șapte:
parcă m-am trezit din moarte,
fruntea-mi grea ședea pe-o carte,
împrejur – doar cupe sparte.

Dimineața pe la șapte:
am dat ceața la o parte
de pe ochi; sau de pe soarte?!
Doamne, cât ești de departe!

Bolțile erau deșarte;
dar – când vântu-a prins să latre –
Domnul-Cel-Fără-de-Moarte
mi-a făcut semn dintr-o carte…

Dimineața pe la șapte.

Singurătate

Amurgul se lăsase ca o perdea:
fumegau de arșiți ogoarele,
apa din bălți sfârâia:
acolo căzuse soarele.

Nu era nici zi, nici noapte;
din lanuri, până la mine
ajunseseră câteva șoapte:
Dumnezeu vorbea cu sine.

6 aprilie 2007

Iertare

Să existe oare, Doamne, iertare –
în viitura morții și a vieții –
pentru popoarele acelea care
și-au ucis cu pietre profeții?!

Profeții, de vorbe prea grele răniți,
care – sub bolțile în vâlvătaie –
în vreme ce erau batjocoriți,
se revărsau pe lanuri ca o ploaie…

Și când erau de vii puși în morminte,
scuipați, loviți de-un neam al
nimănui,
ei se rugau de Tine, Doamne Sfinte,
ca să-i faci loc în raiul Tău și lui.

Cum ești, Părinte blând, plin de
iertare,
Te rog să dai, cu duhul bunătății,
o șansă și pentru popoarele care
și-au ucis cu pietre profeții.

Despre construcția poemului…

Poemul ar trebui să fie ca o rugăciune
Care, ca și cum, nu tu pe ea, ci ea pe tine te-a spus:
Niciun cuvânt lipsă,
Niciun cuvânt în plus.

Fug printre gloanțe

Fug printre gloanțe
ca fluturele printre picături de ploaie,
alerg după o speranță –
cel mai divin dintre toate păcatele;
dar de fapt după ceva care nu mai contează
decât în măsura în care alerg printre gloanțe,
când tu ai murit, iar eu
te mai cred mutată-n altă gubernie.

Ce bine-a fost…

Ce bine-a fost când a fost rău:
muream
pe-atunci
de dorul tău;
era un timp care-a-necăput
viața și moartea-ntr-un sărut!

Totul
pe-atunci
părea nespus,
și frunzele cădeau în sus;
și timpul,
blând,
curgea-napoi,
iar Dumnezeu ținea cu noi.

Atunci,
în veacul celălalt:
când te-am iubit cât n-ai visat,
și când din căni –
cu tot alaiul –
noi cerul îl sorbeam cu paiul.

Apoi când ai plecat cu trenul
lăsând părăginit edenul –
n-am mai știut ce-aș putea face
după război, cu-atâta pace…

Ce rău e azi când este bine:
când nu mai mor de dor de tine,
nu zic cântări și nici suspine…
Dac-am greșit, Tu, Doamne, zi-ne!

Azi totul e așa firesc:
nu mai urăsc, nu mai iubesc,
nu mai bocesc, nici nu mi-i dor,
nici nu trăiesc
și nici nu mor.

Azi nu mă sting de dorul tău,
și sunt bătrân ca Dumnezeu
gândind l-acele vremi divine…

Ce bine-a fost când n-a fost bine!…

Blestem

Te blestem să rămâi cea mai
frumoasă –
cum e gelos pe mine Dumnezeu
că știu când ieși și știu
când intri-n casă –
și numai eu să te iubesc…
Doar eu!

Gelos pe iarbă și gelos pe vânt,
gelos pe raza ce se scutură din stea
și leagă cerurile de pământ –
te blestem să rămâi n u m a i
a mea.

Și-n vremea care trece, care vine
pe tine cea cum alta nu-i sub
soare
să mă iubești – te b l e s t e m –
doar pe mine
și de acest blestem să n-ai
scăpare.

Umbre

Noi ne iubeam pe-atunci cu-atâta dor,
încât, pe acele ziduri de cetate,
când umbrele ni se-atingeau întâmplător
și ele tresăreau, înfiorate…

Lorelai

Treceam cu barca peste hău,
iar tu pe stâncă sus erai
și semănai cu Dumnezeu,
cu pleata-n vânturi, Lorelai.

Eu mă uitam ca alte dăți
numai în sus fără de grai,
spre-altarul cel de frumuseți:
o fată-n ceruri, Lorelai…

Când luntrea s-a lovit de stânca
pe care îți plăcea să stai
și apa m-a sorbit, adânca,
cu tot cu doru-mi, Lorelai;

și când am zis: „Doamne, mă iartă…”,
atunci când am ajuns în rai,
tu ai rămas pe-aceeași piatră
s-aștepți vâslași alți, Lorelai…

16 noiembrie 2007

Sfinte vremuri naive…

Sfinte vremuri naive, când ne dădeam întâlnire
în sălile Bibliotecii Naționale,
pe filele acelorași cărți.
Mă certam cu tine într-un poem
și mă împăcam în altul.

Mă pierdeam în paginile unui roman
ca într-o pădure
și ce fericit eram
când te găseam
după snopii unor figuri de stil.

N-am să-ți uit vreodată căldura mâinilor
de pe acele fișiere,
nici urma respirației tale
rămasă pe pagini celebre.

La fondul secret al Bibliotecii Naționale
eu bătrânul cititor,
ghinionist de profesie,
te mai caut și azi
prin întâmplări visate de alții
pe tine, cea ascunsă în cine știe ce carte,
pe tine, cea descrisă atât de fidel
în toate poemele mele postume…

Stare

Ce dureros de dor îmi e de tine!
… … … … … … … … … … … … … … … … … … …
Văd ziua care pleacă și noaptea care vine
… … … … … … … … … … … … … … … … … … …
Simt cerul cum se-așază, sinucigaș, pe șine
… … … … … … … … … … … … … … … … … … …
Durerea ta cum face, și ea, parte din mine
… … … … … … … … … … … … … … … … … … …
Ca lanul din semințe, ca fructul din stamine
… … … … … … … … … … … … … … … … … … …
Ce dureros de dor îmi e de tine!

Medievală

Pe eșafod, sub acei muri păgâni,
boierii se plimbau cu capu-n mâini
și-n timp ce gâzii își fumau țigara,
ei își jeleau averile și țara:

„Vai, Doamne, unde ești, ca să ne numeri,
să vezi văzduhul ce-l purtăm pe umeri
în loc de căpățână, fiecare,
pe eșafodu-ntins ca o fățare?!”

Așa-i vedeau pre ei gealații lor,
când seara se-nechideau în dormitor,
lăsând pe perne creștetul, ușure,
parcă-l puneau pe-o lamă de secure…

Îndimineţări

(inedite)

Chișinău

O, tu oraș de farmacii,
în care tot mai bine mi-i,
în care-mi place să amân
să fiu bolnav, să fiu bătrân.

În care-mi place să mă plimb –
ca Dumnezeu fără de nimb
printr-un spital mahalagesc –
și să mă fac că nu tușesc.

Oraș cu mii de farmacii
unde stau visele-n cutii,
dar nu găsești un leac defel:
cum să nu-ți fie dor de el.

Cum să nu fii de el bolnav
când teii înfloresc suav,
iar cerul intră-n florării…

O, tu oraș de farmacii…

Îndimineţare

Iarba cu broboane,
plopii ning cu scame;
aceleaşi icoane
mereu cu alte rame.

Cântul către stea
urcă fără scară,
mut, durerea ta
prinde să mă doară.

Negurele-s verzi.
Ceru-i şi el verde.
Să fii orb, să vezi
numai ce se vede.

4 mai 2014

Poem

Poem desfeciorit de patimă…
O picătură de ploaie
atingându-se de foaie
se preface-ntr-o lacrimă.

În poemul de ape răsfrânt
floarea-i pe nori scuturată…

Moartea și viața mea toată
încap într-un singur cuvânt.

Ciornă

Îmi zidesc – în lipsa Anei – lacrima în zidiri;
Nu mai am vise, doar amintiri;
Stau îngropat… în amintire:
Ca în zăpezi o mănăstire.

În tinda cârciumii dintre gutui
Un sfânt și-a lăsat nimbul în cui,
Florile uscate le vezi în pridvor:
Cum își mănăstiresc miresmele
lor.

22 noiembrie 2012

Curg, mut, izvoare sub sălcea…

Curg, mut, izvoare sub sălcea,
Băbuțe-adorm sub patrafir.
Ce liniște e-n țara mea –,
E-o liniște de cimitir!

Când plouă cerul peste val
Cu stropi de smirnă și aloe,
Ai vrea să fii un animal
Să-necapi în bărcile lui Noe.

Câți au tăcut, câți au strigat
Câți au plecat, câți au venit?..
Și numai Unu-a înviat,
Și răstignirea i-a-nefruzit.

5 decembrie 2012

Restaurator

A răzăluit de pe pereți toți sfinții,
cu gând să zugrăvească alții noi,
când le căzuse părul și toți dinții,
și ochii din orbite erau goi.

Îmbătrâniseră și ei ca lumea lui
cu schituri fără uși și fără praguri,
cu tot cu ierbi și arbori amărui,
și oștile rămase fără steaguri.

Când a ajuns la rai, raiul i-a spus
lui, cel rămas fără nădejdi și vise:
de ce-ai făcut să sângere Iisus
mai mult decât Cel Bun îngăduise?!

Stând sub pereții goi de jos pân' sus,
mai fuse cercetat: unde sunt hoții
ce îl flancau pe Fiu, și dânsu-a spus:
„Nu sunt… S-au dus… Au înviat cu toții!"

Cireș amar

Stele se sparg. Ceriști. Cireș amar.
Livada scânteind ca un altar.

Și-o lună uriașă. Cât un lan.
Alunecă cu ploaia: prin burlan.

Un foșnet de aripi. Sus. În tării.
Asculți: desubt izvoarele sunt vii.

Câmpie. Vânt. Orzoaice. Unduire.
Fortificații dărâmate de-o privire.

Aceasta țară nu mai are cer. Doar nori.
Între cuvinte te ascunzi. Să mori.

Între cuvinte te retragi. Să-nevii.
Și să te lași rostit de vestitori și de copii.

Supărări

Cu privirea dai jos
pasărea ce trece preste grădine –
și tu vrei să nu tresar
când te uiți supărată spre mine.

Elegia neîntâmplaților miri

Cuvintele mele, bolovănoase, bătrâne
vin să se așeze, obosite, în vers:
ca niște soldați prăfuiți
mărșăluind pe un șes.

Uuuuuu! – urlu ca lupii
care merg, făr' să se scufunde, pe ape –
câte dezamăgiri,
oare câte
pot într-o paranteză (…) încape?

Și oare câte vise vor bate la ușile
nemaiîntâmplaților miri,
ca să-și ceară scuze de la noi amândoi
că n-au devenit amintiri?!

Poem scris în doi

Poemele noastre
cu miros de cer și pământ,
cu miros de viață și moarte,
sunt, cu toatele, scrise;
nu mai încape în ele niciun cuvânt.

În ora ce trece pe-alături de timp,
scris în doi Poemul fără Cuvinte
îl simt –
cu noaptea în zi lunecând,
cu moartea pe moarte călcând,
cum de noi își aduce aminte.

Priceasnă (1)

„…Privește, ascultă și taci”

În timp ce-alegi din vorba celor mulți
Cuvântul Unic, ziditor de temple –
Învață-te să taci. Și să asculți.
Învață să asculți. Și să contempli.

Când Domnul îți surâde din aguzi
Învață să te rogi. Dar și să crezi.
Învață să asculți. Dar și s-auzi.
Învață să privești. Dar și să vezi.

Învață să fii bun. Și să nu uiți:
Să fii frumos și tânăr – tot se-nevață.
Învață să fii tare de la munți
Și de la arbori – să ții Ceru-n brață.

În vreme, ca-ntr-un râu, când te scufunzi
Și poeziile te-aleg pe tine
Învață să te-netrebi. Și să-ți răspunzi.
Și-n rău învață să găsești vreun bine.

Învață să învingi. Și-nevață-te să pierzi.
S-auzi tăcerea. Și să vezi idei.
Te bucură cât codrii mai sunt verzi,
Cât timp omătul nu s-a pus pe ei.

Alege vorba moartă de cea vie
Și-ai să descoperi că, -n fatala joacă,

Se poate să câștigi o bătălie
Și fără să scoți sabia din teacă.

Mereu învață. Fii elev la toate.
Crescând în piatră sus, de la arbust
Să-neveți că nu există *Nu se poate!*
Cât viața fierbe-n muguri, ca un must.

25 iunie 2011

Priceasnă (2)

Doamne,
Tu erai
Acela
Ce-ai ținut cu-o mână schela,
ce se nărui cu mine
când Te zugrăveam pe Tine;

împărătele, vopsele
din stacane și ulcele
când au curs blând peste îngeri,
au făcut și Tu să sângeri;

atunci, când se frânse strana,
Tu-ai scos mâna din icoana
încă udă de vopsele
să mă ții,
în loc de schele…

Mama Cristina

Nucul stă tot mai bătrân lângă poartă,
răsfirând, printre ramuri uscate, lumina;
cade pe casă frunza lui moartă
căutând-o, în zboru-i, pe mama Cristina.

A plecat pe cărările tot mai uituce;
lacrimile mele sunt tot mai puține;
trupul ei e-n cimitir sub o cruce,
sufletul ei e aici lângă mine.

Vântul îngrămădește frunza-n ogradă
și mama Cristina nu-i să le-adune,
și nici să mături praful, ca o zăpadă
pe pragul casei ce, trist, se depune.

Cerul stă peste sat ca un dig —
pe el se cațără-n seară verbina;
în ograda noastră e frig, tot mai frig
de când s-a dus de-acasă mama Cristina.

Pustie e înserarea… Și numai pe zare –
acolo unde se amărăște lumina –
plopul se-nedoaie ca o lumânare,
pe care toamna o aprinde pentru mama Cristina.

Durere

Cea mai mare durere
e durerea care nu mai doare,
pe ea o simt: doar omul care iubește
și omul care moare;
când tăcerea spune mai mult
decât spun cuvintele,
iar rănile
încep să-ți țină cald –
ca veșmintele.

Atunci nu luntrea se îndepărtează,
ci țărmul pleacă,
și plânsul seamănă c-un știulete
de lacrimi
ce se dezghioacă;
ploaia cade –
ca-ntr-un tablou –
întruna, și nu
mai cade
niciodată,
iar la picioarele tale
umbra ta se
vrea mângâiată.

Numai Dumnezeu te mai întreabă ce
mai faci –
cu iarba de sub tălpi
și cu florile din copaci –

prin bezna ce foșnește sub cer
ca un stindard
în vântul ce se stinge
de lumânările ce ard.

Istorie

Plouă.
De sus.
De jos.
Din toate părțile.
Se destramă norii.
Se rup zările.
Se răzmoiae hârțile.

Oameni fără destin
trec pe uliți,
printre fire de ploaie
ca printre suliți.

Mai afli ceva
din vorbele lor bune,
rele,
doar dacă le pui
pe toate-ntre („…”) ghilimele.

…Obosite de ornice,
de nesfârșitele ploi,
rătăcite,
secundele
curg înapoi.

6 septembrie 2014

Țărance

A ars biserica
cu turlele în cer înfipte,
când ploi au fost
cu trăsnete să cadă,
și-n zori, țărance
fulgerele răcite
le-adună,
în pronaos,
la grămadă.

Din var, pe unele,
cu unghii cum le rup
ca să le pună,
mute,
la tezaur –
li se zărește sufletul
prin trup:
ca printre nouri –
luna
cea
de
aur.

Limba Română

Gheață și pară,
cer și fântână,
nume de Țară:
Limba Română.

Tânăr meleag,
doină bătrână,
foșnet de steag:
Limba Română.

Floare pe ram,
bob în țărână,
nume de neam:
Limba Română.

Când nu vom mai fi,
din noi o fărâmă
în ea va trăi,
Limba Română.

31 august 2009

Chiar și azi

Chiar și azi, când în lume
pentru poezie nu mai e loc,
se mai scrie cu sânge,
se mai scrie cu foc.

Chiar și azi, pentru-un vers
chemat să împrăștie ceața,
unii-și dau aere,
alți-și dau viața.

Și mai sunt donquijoți,
oameni care, pentru idei,
patinează pe-o gheață
ce tot crapă sub ei.

Chiar și azi, pentru-o strofă,
chiar și azi pentru-o carte
se condamnă la nemurire,
se condamnă la moarte.

Chiar și azi – când citită-i
poezia tot mai arare –
pentru ea se mai trăiește,
pentru ea se mai moare.

Copilo, care citești biblioteci
cu-o lumină-n ochi tristă,
nu crede ce zic cârcotașii –
poezia există!

Nu simți în câte-o după-amiază,
în câte-o tăinuită oră de seară,
cum poezia din cărți
se strecoară afară?!

E târziu,
ai sfârșit de citit.
Închizi și această carte.
Acum vei continua tu
să arzi mai departe.

Un miracol și o taină nedeslușită încă, Nicolae Dabija

Cineva spunea că ai atâta țară câți poeți ai, pentru că ei, poeții, sunt arhitecții văzduhului și ai sufletului, marele Creator desăvârșindu-și opera prin cuvântul lor. Cuvântul e început și întemeietor de lume, e adevărat, dar numai cei însemnați de Dumnezeu au acest har de a organiza haosul și de a-i iubi pe alții, pentru că dintotdeauna iubirea aduce rodire. Poetul se răstignește în orice literă și el aude și înțelege liniștea de dincolo de el, de materie și de orizont; îmblânzește strigătul și sculptează auzul cu vocale, ca niște semințe veșnice, matcă a tuturor gândurilor. Se știe că dorința, ura și poftele, ca și indiferența și singurătatea, distrug eul și visele, tainele și spovedania în fața minunilor lumii. De aceea, marii poeți sunt constructori ai viitorului, pentru ei timpul prezent e un timp provizoriu și numai așa se câștigă dreptul la viață, fiindcă nu putem fi tot timpul ceea ce suntem acum. Cuvintele sunt cele care asigură triumful poetului, când a crede în eternitatea lor înseamnă a crede în eternitatea limbajului. Cuvântul presupune a fi în viață, a intra în timpul în care existai înainte de naștere, prin cuvânt simți că ești liber, dar știi că nu ești și, astfel, o singură vorbă poate să fie la fel de reverberativă precum *Iliada* ori *Divina comedie*, condensând în sine toate semnificațiile existenței, toate contrariile și ritmurile consensului. E suficient să rostești *mamă* ori *dor* și întreaga planetă va înțelege ceea ce simți și, la rândul ei, se va tulbura.

Un astfel de poet care tulbură inimile și sufletele cititorilor săi de pretutindeni, al cărui cuvânt se face rugăciune ori grenadă, adiere de vânt sau furtună, șoaptă de dragoste ori urlet, este Nicolae Dabija, după opinia mea de cititor și cunoscător de poezie de 50 de ani, cu siguranță, cel mai mare poet român în viață. În orice clipă el poate spune: „Sunt eu și altul în mine”, fără să greșească, pentru că el s-a făcut ecoul, inima și glasul unui popor fără Prut și Nistru, al unui neam greu încercat în istorie, dar care n-a renunțat niciodată la emoție, frumos și iubire. Cuvântul lui Dabija e precum dalta lui Brâncuși, sculptând nu în marmură, ci în carnea și trupul lumii spre a o face mai frumoasă și îngăduitoare cu noi toți, ca și cum începutul ei se află în vârfui stiloului ce străpunge mâna poetului, de parcă ar ieși din pământ ca o coloană ce atinge cerul. Da, poezia lui Dabija, calmă, simplă, dar maiestuoasă precum o domniță de altădată, umple golul, vidul, neantul din fiecare, ca și timpul prezent lipsit de măreție, de sens, fără miez și viitor.

Nu prin nepăsare faci ziua mai frumoasă, ci prin sfâșiere, prin fâșii de inimă și de gânduri, pentru că nimic nu-i etern, în afară de Dumnezeu. Și Nicolae Dabija își sfâșie carnea și clipele spre a ne dărui stropul de bucurie, de speranță, de vis de care avem atâta nevoie, mai ales acum, când din grota sufletului trebuie alungat întunericul înghețat, poezia, cântecul, pictura având această virtute de a ne însenina în această viață ce pare tot mai mult a fi o călătorie printre oglinzi mincinoase.

Cuvântul poetic al lui Nicolae Dabija se constituie în expresia stranie a simplității, nu întâmplător, deoarece după o viață închinată scrisului, experiența se transformă în artă și arta în

frumusețe divină. Nu mai știu cine, poate chiar eu, spuneam: „După atâtea rătăciri, chiar dacă drumul a fost drept, m-am gândit ca cel care mi-a mai rămas de străbătut să-l parcurg cu pași mici”. Cu pași mici, pe câmpul poeziei, Dabija și-a creat o piramidă din cuvinte nemuritoare, el, faraonul care a sculptat aerul și sunetul cuvintelor, îmblânzind lumina de pe petala trandafirului, făcându-ne să credem în miracole și vise.

Dabija, chiar el un miracol și o taină nedeslușită încă, născut după rouă și făcând dragoste cu viața.

Ion DEACONESCU,
președintele Academiei Internaționale „Mihai Eminescu”

Note

1 Denumirea veche a orașului Kerci din Crimeea răsăriteană.

2 *Ierușalem* – Cetatea păcii. Denumire veche pentru Ierusalim.

3 *Eli, Eli!* (ebr.) *„Dumnezeul meu, Dumnezeul meu...”* Pe cruce cruce Mântuitorul a ros- tit: „Eli, Eli, Lama Sabactani!..” („Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit”) (Matei, 27, 46).